

Tiskovina
Pobitna plačana pri padci vnet. Ljubljana

tabor

številka 5-6, maj-junij 2011, letnik LVI
revija Zveze tabornikov Slovenije

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

60-letnica ZTS

Intervju: Tone Simončič
Taborniški feštival

Zimovanje brez snega, a polno pomladi

Po uspešno izvedenem zimovanju MČ na Paškem Kozjaku sta nas idilična okolica in narava tako navdušili, da smo od 8. do 10. aprila na Paškem Kozjaku organizirali še zimovanje za naše GG-je. Zimovanje se je sicer zaradi prekrasnega toplega vremena prelevilo v pomladovanje, kar pa nas ni prav nič motilo. Lepo vreme smo izkoristili za aktivnosti v naravi in učenje taborniškega programa. Tako so naši GG-ji izvedli veliko o bivanju v naravi, orientaciji, spoznavanju topografskih kart, uporabi kompasa, pionirstvu, lokostrelstvu in še mnogo več. Dodobra pa smo s pohodi spoznali tudi okoliške vrhove.

Na samem začetku zimovanja smo izvedli tudi redni letni občni zbor Rodu Pusti grad Šoštanj, ki je potrdil poročila za leto 2010, potrdil novo vodstvo rodu (ki pa se ni dosti spremenilo od lanskega) in potrdil program dela za leto 2011. Uspešno smo izvedli tudi spremembo statuta društva, ki je bila nujna zaradi uskladitve s statutom naše krovne organizacije Zveze tabornikov Slovenije, nacionalne skavtske organizacije.

Za nami je torej izjemno uspešen delovni vikend, na katerem so se naši GG-ji imeli naravnost odlično.

SiNi

Taborniki skrbimo za čisto naravo

V okviru že tradicionalne akcije, ki jo aprila vsako leto organizira Občina Šoštanj, smo taborniki iz Rodu Pusti grad Šoštanj temeljito počistili šoštanjske Gorice. Kar 50 tabornikov je sicer en dan prej, kot je potekala čistilna akcija za ostala društva (na dan čistilne akcije smo se udeležili taborniške akcije »Ni nam vseeno« v Velenju), dobro »oboroženih z vrečkami za smeti in rokavicami (hvala občini Šoštanj) krenilo na Gorice, se razdelilo v manjše skupine in očistilo poti in gozd. Nekje na pol poti smo se za kratek čas še zabavali ob igrah in nato po drugi poti krenili proti ribiški koči ob jezeru, kjer smo v dogovoru z občino pustili prej pobrane smeti.

Taborniki se vedno z veseljem odzivemo na vsako tovrstno akcijo, ki je povezana z ohranjanjem čiste narave in tudi letos je bilo tako.

SiNi

Foto: SiNi

Julijsko-avgustovska številka Tabora

Dvojna številka Tabora, julij-avgust, izide 8. julija. Prispевke za Tabor zbiramo na naslovu revija.tabor@gmail.com. Rok oddaje člankov je 20. junij.

Uredništvo

Uvodnik

ZTS te potrebuje

Kot verjetno že veste, naša organizacija v letošnjem letu praznuje 60 let svojega delovanja. Obletnico smo obeležili v Postojnski jami v družbi najstarejše delujoče lokalne enote, z Rodom kraških viharnikov iz Postojne. Z skupno proslavo smo želeli poudariti, da se taborništvo dogaja in dosega poslanstvo skavtskega gibanja predvsem na lokalni ravni. Namen Zveze tabornikov Slovenije (ZTS) pa je predvsem podpora delovanju rodov in zastopanje skupnih interesov.

Na tem mestu bi se rad zahvalil vsem, ki so pripravili odlično predstavo, ki je mnogim prikicala na obraz veliko smeha. Nekateri pa so za trenutek potočili tudi kakšno solzo ob preobilici različnih emocij ob spominih na mlada taborniška leta.

Skupini, ki je pripravljala proslavo, bi se zahvalil za vse vaše delo, vložen trud in čas. Hrati pa se moram zahvaliti tudi vsem tistim, ki ste, na vseh ravneh delovanja, v preteklih letih prispevali k delovanju in rasti naše organizacije.

Čeprav je organizacija prestala, lahko rečemo, 60 uspešnih let, pa ne smemo spat na lovoriakah. Ravno prej omenjena podpora delovanju rodov je element organizacije, ki se v zadnjem času šibi. Morda zato, ker pozabljamo, da mora tudi ta prihajati s strani članstva naše organizacije in jo lahko izvršni odbor ZTS s pisarno ZTS le koordinira. Kljub temu da smo zelo široko odprli vrata mikroprojektov v ZTS, kjer lahko posameznik z malim prispevkom v smislu časa in obsega dela nekaj stori za organizacijo, se število v delo naše organizacije vključenih ljudi močno manjša. Ko bi le vedeli, kako mala skupinica ljudi je pripravila to odlično zadnjo predstavo, ki bi bila lahko še mnogo bolj odmevna ob večji vključitvi posameznikov.

Organizacija se mora naprej razvijati in napredovati, ker bi radi tudi novim mladim ponudili to, kar smo doživeli in se naučili sami. Za to pa potrebujemo prostovoljce, ki so opravili svoje delo na lokalni ravni in so pripravljeni prevzemati odgovornost za manjše projekte na nacionalni ravni, ki bi služili tako osebnemu razvoju kot razvoju ZTS v prihodnosti.

Poleg vseh manjših projektov, ki želijo ZTS narediti privlačnejšo, modernejšo, operativnejšo in na vsak način boljšo, pa se nam v dokaj bližnji prihodnosti obetata kar dva večja projekta, ki bosta potrebovala velik angažma prostovoljcev. Gostiteljstvo svetovne skavtske konference in nakup taborniškega doma v Ljubljani predstavljata velik izziv organizaciji.

Ne pozabimo, brez skupne organizacije je taborniški rod le lokalno mladinsko društvo. Skupna organizacija pa nas naredi to, kar smo. Taborniki, ki podiramo rekorde na filmskem platnu, del 31-milijonske skavtske družine v 161 državah sveta!

Še enkrat, hvala, in ponoven poziv: ZTS te potrebuje!

Andrej Lozar, načelnik ZTS

Kazalo

- 9 Svet lutk
- 19 Priloga:
- 60-letnica ZTS
- 24 Intervju:
- Tone Simončič
- 28 Taborniški
- feštilav
- 36 Bičikleta žur
- 40 50-letnica
- RMV Portorož
- 45 Koledar

Razposajeni Murnčki so iskali Zmajčka. Foto: SINI

Mnogoboj

NAREDI SAM: HERBARIJ

Petra Grmek

POTREBUJES:

RASTLINE

PAPIR

LEPILNI TRAK

PISALO

STREŠIS

KNJIGE

1 NABEREŠ RASTLINE

3 S KNJIGAMI OBTREŽIS ...

2 JIH SKRBNO PORAVNAŠ MED DVE PLASTI ZASOPIŠA

IN POČAKAŠ, DA SE POSUŠNO

4 SUHE IN RAVNE RASTLINE NATO PRELOŽIŠ NA LIST PAPIRJA ...

5 TER JIH NANJ PREVIDNO PRILEPIŠ S ŽIM MANJ LEPIILNEGA TRAKA

6 ZA KONEC PA NA LIST NAPISEŠ SE IME NABRANE RASTLINE,

Pesmico Tabor iz prejšnje številke lahko poslušate na naslovu: <http://www.rutka.net/inc/moduli/news/pripetki/nik-jogan-tabor.mp3>.

Kako nastane mavrica

Mavrica je čudovit vremenski pojav, okrog katerega so napisane pravljice in številne pesmice. Sončna svetloba zglada bela, v resnici pa je sestavljena iz svetlobe rdeče, oranžne, rumene, zelene, modre in viola barve. Sončna svetloba ustvari mavrico ob prehodu skozi dežne kapljice. Kapljice te različne barve svetlobe prepustijo pod različnimi koti, zato vidimo mavrico.

Zakaj pravimo, da se svetloba na kapljicah lomi?

Zamisli si, da z nakupovalnim vozičkom tekaš po parkirišču pred trgovino. Če z vozičkom zapelješ na travo naravnost, se bo ta upočasnil, ker je voziček težje potiskati po travi kot po asfaltu. Spremenila se bo torej njegova hitrost, ne pa tudi smer.

Če voziček na travo zapelješ pod kotom, se bo tisto kolo, ki na travo zapelje prvo, upočasnilo prej kot ostala tri. Zato bo voziček ob prehodu na travo spremenil smer. Za koliko jo spremeni, je odvisno od kota, pod katerim zapelješ voziček na travo in od hitrosti vozička.

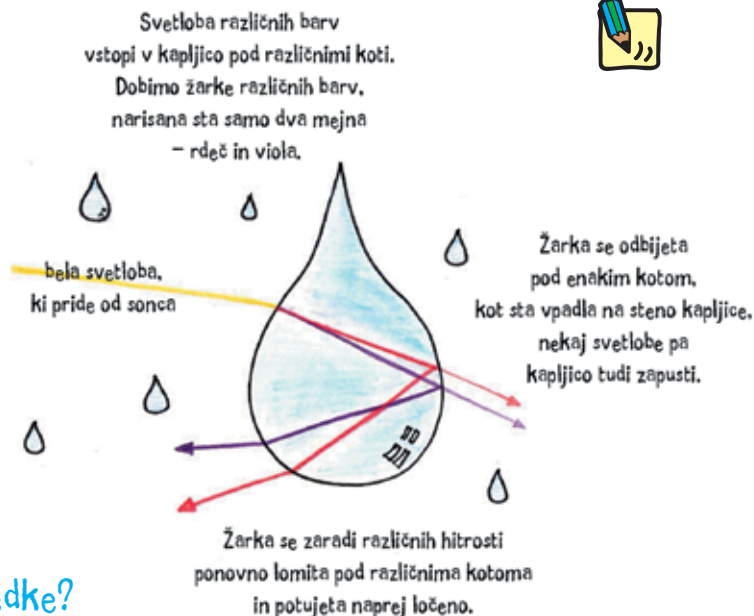

Nekaj podobnega se dogaja pri svetlobi, le da ta nima koles. Svetloba različnih barv potuje skozi snov (npr. vodo) različno hitro. Na prehodu iz vode v zrak se zato

svetloba različnih barv različno lomi. V naše oko zato prispe svetloba točno določene barve.

Lom in odboj svetlobe na kapljici

Da vidimo mavrico, moramo kapljico opazovati pod točno določenim kotom. Iz nekaterih kapljic bomo zato dobili samo rdečo svetlobo, iz tistih pod njimi samo oranžno in tako naprej. Mavrico zato vidimo kot okrogel pas različnih barv.

Zakaj so mavrice tako redke?

Da nastane mavrica, morajo biti izpolnjeni naslednji trije pogoji:

Mavrica bo tem višje na nebu, tem nižje bo sonce na obzorju. Opoldne se tako mavrice ne spleča iskati.

28. maj je svetovni dan Sonca. Sonce je vir življenja, brez katerega ne bi obstajala živa narava.

Hkrati pa je Sonce obnovljiv vir energije, ki ga lahko uporabljamo, ne da bi pri tem uničevali pogoje za življenje na Zemlji v prihodnosti.

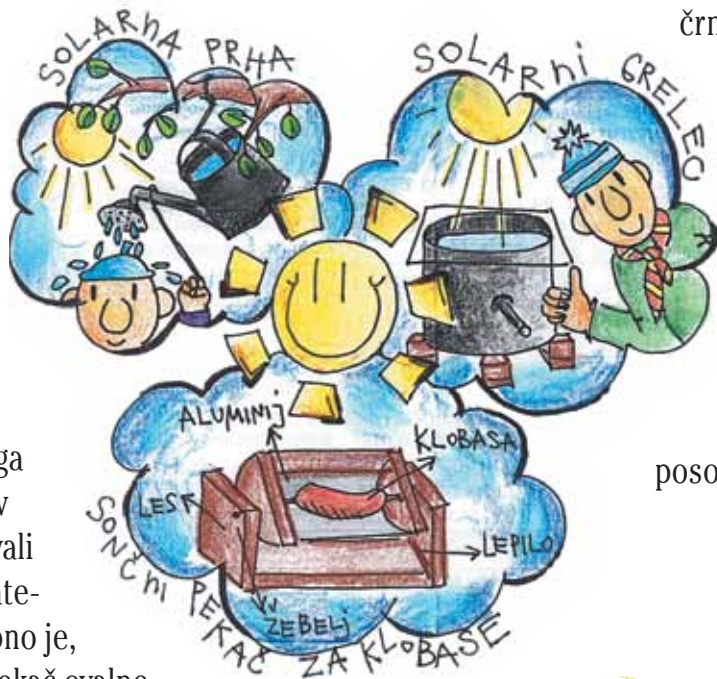
Kako lahko sončno energijo koristno uporabiš na taborjenju?

Ročko za zalivanje rož pobarvaj v črno barvo in jo napolnjeno z vodo postavi na sonce. Voda se bo čez čas tako segrela, da se boste z njo prhali brez drgetanja kože.

V vročih poletnih dneh lahko s solarnim grelcem segreješ vodo za umivanje. Pomembno je, da je lonec črne barve, steklen

črne barve, steklen pokrov pa poveča toploto in preprečuje izhlapevanje. Pozor: Voda na vrhu posode je vedno toplejša od vode na dnu posode!

Za končni izdelek sočnega pekača boste v vodu potrebovali več časa in materiala. Pomembno je, da je sončni pekač ovalne oblike, v katerega postaviš aluminijsko folijo, ki usmerja sončne žarke in peče klobaso. Več informacij naj vaš vodnik poišče v knjigi.

Vir: Pomagajmo ohraniti svet: programsko gradivo za ohranitev narave, Ljubljana, Zveza tabornikov Slovenije, 1994

Jožef Pernarčič

Marjan Paternoster

in Jožef Pernarčič

Ročne lutke

Ročne lutke so najbolj zahtevne lutke, kar smo jih in kar jih še bomo predstavili, vendar pa so oblikovane tako, da jih lahko naredi vsak šolar.

Vsi kroji za ročne lutke so toliko poenostavljeni, da jih ni težko sešiti in narediti. Da lahko prerišemo kroje za posamezno lutko, moramo najprej na papir narisati mrežo 20 x 20 mm, nato pa po priloženi skici prerišemo kroj. Tako narejen kroj izrežemo iz papirja in ga uporabimo kot model, s pomočjo katerega prerišemo kroj na klobučevino. Lutko lahko naredimo tudi iz frotirja, pliša ali pa iz čisto navadnega blaga.

Za izdelavo lutke potrebujemo 0,25 m² klobučevine, plastično cev za nosilec glave, košček tanke pene, lepilo, polnilo za glavo, volno za lase in različno blago.

Vse dodatke naredimo po svoji presoji, kajti poleg večje animacije prav dodatki vdihnejo lutki tudi njen karakter in življenje. Pri lutkah na sliki so vsi dodatki poenostavljeni, zato naj vam služijo le kot ideja pri izdelavi vaših lutk.

Preden začnemo z izdelavo lutk, se moramo dobro pripraviti. Najprej izberemo tekst za lutkovno predstavo in določimo like, ki v predstavi nastopajo. Nato razdelimo posamezne vloge med lutkarje in določimo, katero lutko bo kdo naredil. Dobro premislimo, kaj je značilno za posamezno vlogo, tako da bo lutka prepoznavna. Pri tem je pomembna tudi oblika glave, nosu in barva las. Na sliki lahko vidimo, da ima klovn okrogel nos, klobuček, značilne oči in obleko, Ostržka pa takoj prepoznamo po dolgem nosu.

Plesalko poudarimo že s tem, da izberemo črno klobučevino, dodamo bujne lase in ji naredimo krilo iz palminih listov. Mladim športnikom, poleg tega, da imajo športne majice, dodamo še športne čepice.

Ko so lutke narejene, moramo določiti, koliko prizorov bo imela lutkovna predstava, kaj je značilno za posamezne prizore in kdo bo naredil sceno.

Vir: knjiga Čudoviti svet lutk (Kako preprosto narediti lutko?), avtor Jožef Pernarčič, Pernarčič & Pernarčič, 2008, Ljubljana

Svet živali

Oslovski pingvin (*Pygoscelis papua*)

Življenjski prostor oslovskega pingvina so subantarktični otoki v južnem Atlantskem in Indijskem oceanu, vali na obrobju Antarktike in le del leta preživi v morju. Kot vsi pingvini je tudi ta odličen plavalec in se je odlično prilagodil življenju v vodi. Prepoznaven je po beli lisi nad očmi.

Način življenja

Oslovski pingvin je izreden plavalec; rep in nogi uporablja pri plavanju za krmiljenje. Med hitrim plavanjem se nenehno dviga na površje, da lahko zajame zrak, ne da bi zmanjšal hitrost. Pod vodo lahko ostane od pol minute do dveh minut. Potaplja se v globino med 20 in 70 metrov. Zaradi dobre prilagoditve na življenje v morju se na kopnem ne znajde tako dobro in je počasnejši. V primerjavi z drugimi pingvini je oslovski pingvin manj družaben in naredi majhne valilne kolonije le nekaj metrov od morja.

Ko mladi pingvini zapustijo gnezdo, se začnejo odrasli pingvini goliti in zamenjajo svojo umazano rjavkasto perje za lepše črno-belo perje. Po tem zapustijo valilne prostore in kolonije.

Hrana in prehranjevanje

Oslovski pingvin se pretežno hrani s planktonom, včasih tudi z razpoložljivimi rakci in manjšimi ribami. Kljub neprijazni klimi Antarktike je morje bogato s hrano

(predvsem s planktonom) in kisikom (v mrzli vodi je raztopljenega več kisika kot v topli).

Razmnoževanje

Čas parjenja pingvinov je v septembru in traja vse do oktobra, ko se prične taljenje snega in ledu. Samec se ponavadi pari z isto samico kot leto prej. Samec oslovskega pingvina gre na kopno, kjer si poišče in zaznamuje svoj revir. Nekoliko pozneje pride samica in par začne graditi gnezdo.

Samica izleže dve sivo-beli jajci, ki ju valita oba pingvina. Pri valjenju se samica in samec menjata. Po približno 36 dneh se izvalijo mladiči in preživijo prve dni pod toplim okriljem staršev. Tudi hranjenje mladičev in odganjanje plenilcev je vloga obeh staršev. Mladi pingvini hitro rastejo in že kmalu stojijo na svojih nogah. Mladiči zapustijo gnezdo po treh ali štirih tednih in se tako pridružijo skupinam, t.i. "otroškem vrtcu". V času hranjenja vodijo starši mladiče k morju

in jih pustijo, da sami najdejo pot do gnezda.

Oslovski pingvin gnezdi in vali v kolonijah, kjer si izbori svoj prostor in ga strastno brani ter varuje jajca, ki bi jih sicer odnesli plenilci in par bi ostal brez potomcev.

Ali ste vedeli, da ...

... obstajajo tri podvrste oslovskega pingvina, ki se ločijo po velikosti kljuna, po perutih in stopalih?

... samec oslovskega pingvina izvaja zapleten dvorni ples, da bi privabil samice brez partnerjev in pregnal druge samce? Iztegne svoj kljun v zrak, tolče s perutma in pri tem spušča glasove, ki so podobni zvokom trobente.

... oslovski pingvin, tako kot večina ptičev, mladiče hrani z izbljuvano hrano?

... oslovski pingvin zaradi onesnaženosti morja spada med ogrožene vrste?

Osnovni podatki

- Dolžina: 50-60 cm
- Teža: 4-8 kg
- Spolna zrelost: 3-4 leta starosti
- Število legel v letu: 2 (sivo-beli)
- Čas valjenja: pozno spomladi, približno 36 dni
- Obnašanje: precej plah, vali v majhnih kolonijah
- Hrana: plankton, manjše ribe, rakci, glavonožci
- Življenska doba: do 18 let

Tadeja Rome

Domen Šverko

Sive celice

Kviz - Taborniška
(ne)znanja

1. Kako debelo vrv potrebujemo za okvir pri viseči mreži?

- 12 mm.
- 13 mm.
- 16 mm.

2. Da je mreža spletena enakomerno, moramo uporabiti ...

- merilni valj.
- merilno posodo.
- merilno deščico.

3. S katerim vozlom zaključimo visečo mrežo?

- Z vrznim.
- S prusikovim.
- S kavbojskim.

4. Na spodnje vrvice polagamo svežnje slame, praproti, suhe trave ali posušene močvirske rastline. To velja za ...

- pograd.
- visečo mrežo.
- taborne statve.

5. Za pograd ...

- potrebujemo močnejše nosilno ogrodje.
- potrebujemo šibko nosilno ogrodje.
- ogrodja sploh ne potrebujemo.

		9	7	2			6	
6	8			5				9
		2						1
	3			1				7
			4		3			
8				9			3	
5						9		
2				6			5	3
	1			4	9	7		

Sudoku

Premetanka »Biologija«

Vstavi besede: citosol, genom, karioplazma, gameta, mutagene snovi (MUTAGENES), lipidi, prokariotska celica (PROKARIONT), glikogen.

P	S	F	G	H	J	K	L	Č	Z	U	K
R	J	M	U	T	A	G	E	N	E	S	A
O	C	I	T	O	S	O	L	Č	L	F	R
K	D	F	G	H	J	L	I	P	I	D	I
A	M	N	B	V	C	E	H	J	K	U	O
R	R	H	G	A	M	E	T	A	B	H	P
I	C	V	E	Č	P	O	L	Z	F	R	L
O	G	F	N	A	S	D	F	G	H	J	A
N	Š	Ž	O	T	V	B	N	M	K	O	Z
T	E	C	M	U	G	Ž	Š	Č	E	G	M
T	G	L	I	K	O	G	E	N	F	D	A
S	L	O	V	E	N	I	J	A	F	E	H

Povežite vprašanja na levi strani s pravilnimi odgovori na drugi strani.

1. Snovi, ki povzročajo mutacije.	A. citosol
2. Rastlinska celica ima zrnca škroba, živalska pa zrnca ...	B. genom
3. Biogene organske molekule, topne v organskih topilih, so ...	C. karioplazma
4. Delijo se s cepitvijo.	Č. gamete
5. Tekočina med organeli v citoplazmi.	D. mutagene snovi
6. Vsebina jedra.	E. lipidi
7. Pri mejozi nastajajo spolne celice, ki jim pravimo ...	F. prokariotske celice
8. Vsi geni v organizmu.	G. glikogen

karioplazma, 7 - gamete, 8 - genom.

Rešitve premetanke: 1 - mutagene snovi, 2 - glikogen, 3 - lipidi, 4 - prokariotske celice, 5 - citosol, 6 -

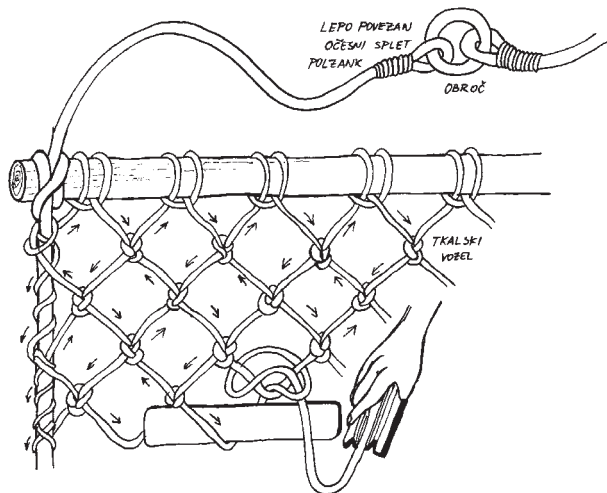

Taborniška (ne)znanja

Dvignjena ležišča

Dvignjena ležišča pripravimo, kadar imamo dovolj časa. Za spanje so udobnejša, ker nas bolje ščitijo pred vlago in mrazom tal. Za pripravo takega ležišča lahko uporabimo različne načine in materiale.

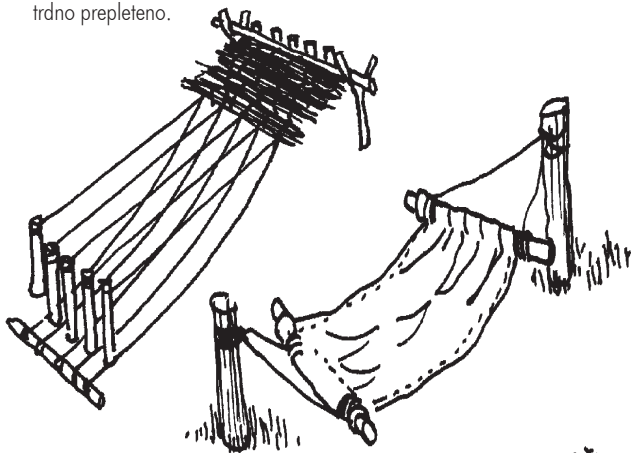
Viseča mreža

Če imamo s seboj dovolj vrvi, jo lahko spletemo sami. Potrebujemo dve palici ali dva drogova, nekaj metrov 12 mm debele vrvi za okvir in veliko tanjše vrvice za pletenje mreže. Uporabljamo tkalski in vrzni vozle, pripraviti pa moramo tudi merilno deščico, da je mreža spletena enakomerno.

Postopek: Tanjšo vrvico z vrznim vozlom privežemo na levo nosilno vrv in vzdolž letve naredimo vrsto vrznih vozlov v enakomernih presledkih. Z uporabo merilne deščice odmerimo polovično višino zanke. Za začetek naslednje vrste najprej naredimo vrzni vozle na desni nosilni vrvi, nato pa delamo celo vrsto tkalskih vozlov na zankah iz prejšnje vrste. Z merilno diščico merimo dolžino puščenih zank tako, da gornji rob deščice poravnamo z najnižjimi točkami polzank, ki smo jih naredili v prejšnji vrsti. Ko delamo vozle, mora deščica mirovati, zato vrvico speljemo najprej pred, šele nato pa za njo. Ko dosežemo levo nosilno vrv, na njej naredimo vrzni vozle, nato pa nad njim še polzanko. Nato vrvico tesno ovijamo okoli nosilne vrvi, dokler ne dosežemo začetnega mesta za naslednjo vrsto. Naredimo vrzni vozle in nadaljujemo s pletenjem. Ko končamo zadnjo vrsto, naredimo vrzni vozle najprej na vrvi, nato pa celo vrsto na levi. Zaključimo z vrznim vozlom na nasprotni vrvi.

Taborne statve

Na ogrodje napeljemo tanko najlonsko ali konopljino vrvico. Na ogrodje pritrđimo po dve vrvici na vsakih 15 cm, po vsej širini ležišča. Nato na drugi strani v tla na vsakih 15 cm zapičimo pol metra visoke palice in nanje privežemo po eno vrvico iz vsakega para, drugo pa privežemo na prečno palico, prav tako v razmaku 15 cm. Ležalnik spletemo tako, da na spodnje vrvice polagamo svežnje slame, praproti, suhe trave ali posušenih močvirskih rastlin. Za vsakim svežnjem vrvico prekržamo s tem, da prečko enkrat dvignemo, drugič spustimo, naslednjič spet dvignemo in tako do konca. Vmes je priporočljivo vrvico zavezati s tkalskim vozlom, da bo ležišče bolj trdno prepleteno.

Platnen ležalnik

Platno ali šotorsko krilo napnemo čez trdno in dvignjeno leseno ogrodje ali pa ga obesimo tako, da vse štiri vogale privežemo na drevo, kole ipd.

Pograd

Naredimo ga lahko na različne načine. Potrebujemo močnejše nosilno ogrodje, ki ga gosto prepletemo z vrvico, ali pa na ogrodje tesno drugo do druge pritrđimo tanjše prečke. Lahko prepletemo tanjše in bolj žilave palice v mrežo ali pa samo ovijemo in pritrđimo platno okoli ogrodja.

Igra za zabavo

Vsak dan se v naših stanovanjih nabere veliko odpane embalaže. In vsak otrok že ve, da je mogoče iz odpadnega materiala ustvariti lepe umetnine. Ampak le nekateri vedo, da lahko iz njih ustvarimo tudi zanimivo igro za zabavo na prostem. In kaj potrebujemo za izdelavo igre? Posodice od pudinga, palčke od lučk in kartonske tulce. Posodice od pudinga so različnih oblik, a so dobre vse, ki so nižje in široke. Jogurtovi lončki so previsoki in nastabilni, zato raje poiščimo pudingove. S pomočjo odrasle osebe naredimo v sredino dna pudingove posodice luknjo. Posodica naj bo obrnjena narobe - širši del naj bo na tleh. Vanjo bomo položili tulec (namesto tulca lahko uporabimo tudi do 10 cm dolgo leseno palčko). Palčko ali tulec dobro zalepimo z mekol lepilom. Pomembno je, da ne naredimo prevelike luknje, saj bi ob tem palčka padala iz posode. Tako smo dobili eno stojalo. Za igro jih potrebujemo pet. Na vsako posodo napišemo številko, npr. 5, 10, 15, 20, 30. Številke lahko izrežemo iz barvnega papirja in jih zalepimo na posodice. Sedaj pa iz treh palčk od lučk naredimo obročke v obliki trikotnika in jih zalepimo skupaj.

Dobili smo igrico, ki nas bo zabavala ob lepih sončnih dneh. Pravila igre si izmislimo sami. Na stojala mečemo obročke, kdor zadane, dobi točko, ki je zapisana na posodici. Obroček mora pasti na palčko in ne poleg nje, kar pa sploh ni enostavno.

Pa obilo zabave pri ustvarjanju in igri.

KOSOBRIŃVI PRIPRAVKI

Kosobrin

Artičoka (*Cynara scolymus*)

Artičoka je rastlina, ki pri nas uspeva predvsem na Primorskem in v toplih predelih srednje in južne Evrope. Poznana je kot odlična zelenjava. Prav tako pa je cenjena tudi zaradi zdravlilnih lastnosti. Poznanih je več vrst artičok.

Artičoka je večletna rastlina, ki zraste do dva metra visoko in je na videz podobna kompavi ali bodeči neži. Listi so srebrno sivi, cvetovi pa so vijolične barve. Priporočljivo je, da jo sejemo na vsaki dve leti. V kuhinjariki uporabljamo predvsem artičokin cvet. Zato moramo, če hočemo, da bo cvet primeren, odstraniti vse stranske cvetove. Cvet oberemo, preden zacveti. Rastlina je občutljiva na mraz. Ne prenese daljših sušnih obdobij, zato jo moramo redno zalivati.

Sejemo jo spomladi. Zemljo prekopljemo do globine 30 cm in jo obilno pognojimo. Seme vzklije pri temperaturi od 20 do 23°C. Če nam zraste več rastlinic, jih razredčimo na končno razdaljo od 1 do 1,5 m med rastlinami. Ko izberemo prostor za setev, imejmo v mislih, da bo na tem mestu še naslednje leto. Pri normalni porabi je dovolj, če vzgojimo dve do štiri rastline na osebo. Jeseni rastlinam porežemo posušena stebela in listje ter preostali del rastline zaščitimo pred mrazom s kupom posušenega listja, slame ali zastirko.

Sestavine: cinarin, grenčine, flavonoidi, vitamini, železo, magnezij, voda, beljakovine, ogljikovi hidrati, maščobe.

Uporaba: listi se uporabljajo v zdravlilne namene, v kuhinjariki uporabljamo cvetne košarice, predvsem njihov spodnji del. Jemo jih lahko surove, uporabljamo v solatah, pečemo in kuhamo. Iz nje lahko pripravimo tudi liker ali pa vino.

Zdravlilnost: listi artičoke se uporabljajo za lajšanje težav pri prebavnih motnjah, vzpodbujajo izločanje žolča, pomagajo pri težavah z jetri in povišanem holesterolu.

Čaj

Eno čajno žličko posušenih listov artičoke prelijemo s skodelico vrele vode, pustimo stati 10 minut. Precedimo, neoslajen čaj pijemo tirkokrat na dan. Čaj pomaga pri prebavnih težavah, znižuje holesterol in pomaga pri težavah z jetri.

Artičoke z česnom

Potrebujemo: 4 artičoke, sok 1 limone, 4 jedilne žlice drobtin, 3 stroke česna, oljčno olje, sir parmezan, sol po okusu.

Prilava: Artičoke operemo in jim z nožem porežemo vršičke zunanjih listov. Na spodnji strani jim odrežemo pecelj. Za nekaj minut jih potopimo v vodo, ki smo ji dodali limonin sok. To naredimo zato, da artičoke ne bi potemnele. V posodici zmešamo drobtine, sol, strt česen in parmezan. Artičoke vzamemo iz vode, jih odcedimo in jim previdno razpremo liste. Med liste stresemo nadev. Položimo jih v posodo, pokapljamy z oljčnim oljem in do polovice zalijemo s slano vodo. Kuhamo jih približno 30 minut.

Nadevane artičoke

Potrebujemo: 4 artičoke, sok 1 limone, 2 stroka česna, oljčno olje, peteršilj, sol in poper.

Prilava: Izberemo srednje velike artičoke, ki smo jih dobro oprali in odstranili trše zunanje liste. Nasekljamo česen in peteršilj. Nato odrežemo konice listov, odstranimo bete in artičoke narahlo pritisnemo ob površino, da se listi razprejo. Artičoke polagamo v vodo, v katero smo dali limonin sok, da med sušenjem ne potemniyo. Obrnjene odlagamo na kuhinjsko krpo in pustimo, da tekočina odteče iz njih. Nato jih nadevamo s seseklanim peteršiljem in česnom ter jih solimo in popramo. Zložimo jih pokončno v naoljen pekač, pokapamo z oljčnim oljem in pečemo 20 min na 200°C.

Vse to in še več na Rastlin'cah (tečaj poznavanja rastlin za prehrano in zdravje).

Najmočnejši opaženi vir rentgenskih in gama žarkov

V ozvezdju Zmaja so astronomi konec marca opazili do danes najmočnejši vir rentgenskih in gama žarkov. Imenovali so ga GRB 110328A in takoj sprožili mednarodno akcijo iskanja razlage, za kaj pravzaprav gre. Kmalu so ugotovili, da je pojav očitno povezan z malo galaksijo, od nas oddaljeno 3,8 milijarde svetlobnih let, v centru katere se nekaj dogaja. Najverjetneje se je ena od zvezd preveč približala črni luknji v središču galaksije. Zaradi močne gravitacije je zvezdo verjetno pričelo "trgati" in ob tem je prišlo do močnega izseva rentgenskih in gama žarkov, ki so očitno bolj ali manj usmerjeni proti nam. Tako močnega vira sevanja do sedaj astronomi še niso opazili. Raziskave se nadaljujejo.

Vir: <http://www.sciencedaily.com/releases/2011/04/110407121345.htm>

Junij, mesec treh mrkovJunija se bodo zgodili kar trije mrki. No, če smo natančni, se bo tretji zgodil prvega julija. Prvi

junjski mrk bo delni sončni mrk in se bo zgodil 1. junija, ko bo pri nas sonce že zašlo. Zato mrk pri nas ne bo viden. Mrk se bo pričel na Japonskem nekaj pred 21. uro zvečer po našem času. Največjo pokritost sončeve ploskve, 60-odstotno, bo dosegel v severni Rusiji približno ob 22. uri in 15 minut, končal pa se bo malo pred polnočjo po našem času v vodah Atlantika, vzhodno od kanadske obale.

Drugi mrk bo popolni lunin mrk, ki bo 15. junija viden tudi iz naših krajev. Pričetek delnega mrka bo ob 19. uri in 23 minut, pričetek popolnega pa ob 20.22. Ob 21.12 bo sredina mrka, ko bo Luna najbolj zamračena. Konec popolnega mrka bo ob 22. uri, konec mrka pa ob 23. uri.

Tretji mrk bo nastopil 1. julija. To bo spet delni sončni mrk. Tokrat bo pokrit le 1 odstotek Sonca, kar bodo lahko opazovali z južnega Indijskega oceana in z Antarktike. Tudi ta mrk pri nas ne bo viden. ■

Luna ob popolnem mrku (vir: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Eclipse_lune.jpg).

Januarski delni sončni mrk (vir: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Solar_Eclipse_Tomsk_2011-01-04.jpg).

Taborniki in njihovi poklici

Človek pozitivizma

Barbara Bačnik - Bača

SiNi

Ker je primerno in se spodobi, v mesecu po praznovanju 60-letnice delovanja ZTS predstavljamo našega dolgoletnega starešino, odvetnika Mitja Lamuta. Kar mogoče o njem ne veste, je to, da je strasten zbiratelj razglednic s potniškimi ladjami. Ima jih že blizu 10.000! Je tudi strasten filatelista in ima praktično vse skavtske znamke, izdane po svetu.

Mitja Lamut - odvetnik in starešina ZTS

Kako in kdaj se je začela tvoja taborniška pot?

Tabornik sem postal leta 1963 pri takratnemu odredu Dobre volje v Ljubljani po zbiralni akciji na šoli. V razred sta prišla med poukom dva tabornika in me dokončno prepričala, da je to prava organizacija. Vendar sem se s taborništvom seznanil že v Ilirski Bistrici, kjer sem prej stanoval in obiskoval osnovno šolo.

Kaj si vedno sanjal, da bi rad postal?

Že od mladosti sem se navduševal nad morjem in pomorstvom, moje sanje v otroštvu so bile, da bi postal ladijski kuhar. S pomola na Reki sem opazoval parnike in vse, kar se je tam dogajalo. Želja se mi je kasneje celo uresničila, ko sem med vojaštvom v mornarici, kjer sem bil krmar minolovca, za nekaj dni nadomeščal kuharja, ki je odšel na dopust, in sem uporabil vse svoje kuharsko znanje, izpopolnjeno tudi pri tabornikih.

Kaj si po izobrazbi in katera šola ti je ostala v najlepšem spominu ter zakaj?

Po gimnaziji sem končal Pravno fakulteto v Ljubljani, in sicer leta 1976, kasneje sem opravil še pravosodni izpit,

tako da sem po nazivu univerzitetni diplomirani pravnik. V najlepšem spominu so mi ostala tri leta in pol osnovne šole v Ilirski Bistrici, verjetno zato, ker sem šele začel s šolanjem. Bili smo zelo raznolika družina z vseh koncev takratne države in smo se izredno dobro razumeli. Cel razred, vsak sošolec posebej, mi je večkrat na leto pošiljal pisma, kjer so opisovali, kaj počno.

Katere kompetence te odlikujejo?

To so preudarnost, umirjenost in optimizem ter želja, da vsi naredimo nekaj boljše; skratka, pozitivizem.

Kaj si na podlagi svojega dela spremenil v svojem življenju in bi priporočil vsakomur?

Z začetkom dela v odvetništvu pred dvajsetimi leti sem se iz takrat zagotovljenega socialnega okolja nenadoma postavil na trg. Pri tem delu sem kmalu spoznal, da se ne smem zadovoljiti le s preteklimi poklicnimi uspehi in da te mora poslovna pot voditi le naprej. Stalno je treba iskati nove in nove delovne izzive, ker le to vodi k uspehu, in to bi priporočil pravsem.

Kateri del poklica, ki ga opravljaš, ti je najbolj in kateri najmanj pri srcu? Najbolj me napolni z energijo stalen stik z ljudmi, zlasti s tistimi, ki mi to energijo tudi vračajo oziroma mi jo ohranjajo. Pri mojem poklicu je to vse od sestankovanja in priprav na obravnave, svetovanja, predstavljanja strank in seveda samih obravnav, kjer moraš izkazati vse svoje strokovno znanje in procesno spretnost. Ker imam manjšo odvetniško pisarno, s tremi zaposlenimi, je poleg strokovnega dela nujno tudi administriranje, kar pa me seveda obremenjuje.

Kaj narediš najprej, ko zjutraj prideš v službo in kako poteka tvoj tipični delovni dan?

Večkrat se moj delovni dan začne z zgodnjo potjo na različne konce Slovenije, saj se obravnave začnejo ob 8.30, in še dobro, da imamo zadnja leta odlične cestne povezave. Seveda sem med potjo v stalnem stiku s pisarno in tudi strankami. Druge dni se moj delovni dan prične s pregledom načrtovanih obveznosti tistega dne in dogovori o delu, seveda pa popijem tudi obvezno kavo. Tipičen delovni dan predstavlja načrtovano sestankovanje z vmesnimi obravnavami ob istočasni telefonski in elektronski komunikaciji in vmesnem narekovanju po diktafonu, pregledu pisanj, kar se zaključuje v običajnem delovnem času. V popoldanskem in večernem miru ustvarim največ, saj sem v jutranjih urah po navadi na razpolago strankam. Sodni roki so neizprosni in nedolžljivi, vendar vseeno še najdem čas za študij literature, pa tudi za moje ostale dejavnosti. V tem času pišem novo knjigo o potniških ladjah na Jadranu.

Je taborništvo dobro izhodišče za mladega človeka, da ugotovi, kdo je in kam želi iti?

Taborništvo je za mladega človeka izjemnega pomena, mogoče v sedanjem času še bolj kot nekdaj, saj je neposrednih medsebojnih stikov vse manj. Mlad človek v taborništvu najde sam sebe, ima svoje zadolžitve in dobi občutek odgovornosti tudi do ostalih tabornikov v skupini, kar je izjemnega pomena za celotno družbo. Tudi meni je taborništvo pomagalo v tem smislu, zlasti v odnosu do ljudi, kar mi je pomagalo tudi v ostalih delovnih okoljih pred odvetništvom tako v sodstvu, upravi, izvršilnih funkcijah kot gospodarstvu. Neprecenljiva so tudi dolgoletna taborniška prijateljstva od mojih članskih začetkov do danes.

Poznaš zgodovino ZTS?

Pogosto in prav lahko se nam zgodi, da nas kdo od zunanje širše javnosti ali pa domači povprašajo, kaj je to ZTS, od kdaj obstajajo taborniki in od kod pravzaprav prihajajo? GG, veš odgovor?

Začetki v 19. stoletju

V času vzpona meščanstva in industrijske revolucije konec 19. stoletja so ljudje iz zadušljivih mest zopet začeli iskati oddih in mir na podeželju. Pojavila se je težnja po vzgoji mladine, ki naj bi bila ponovno povezana z življenjem v naravi. To je bil glavni vzrok za nastanek mladinskih gibanj, ki so pričela uresničevati znamenito Rousseaujevo misel: "Nazaj k naravi!".

Pomembna moža 20. stoletja

V začetku 20. stoletja sta naše gibanje zaznamovala predvsem dva pomembna moža. Prvi, Ernest Thompson Seton, je na svoji farmi v New Forku v Ameriki leta 1902 pripravil taborjenje za 42 dečkov iz soseščine. Drugi, sir Robert Baden-Powell, je leta 1907 na otoku Brownsea v Angliji organiziral prvi skavtski tabor, ki se šteje za začetek skavtske organizacije. O svojih življenjskih dognanjih in izkušnjah pri delu z mladino sta si dopisovala, se pogovarjala na srečanjih in sodelovala. Seton je bil celo prvi načelnik ameriških skavtov. Kasneje je zaradi svojega mirovniškega prepričanja šel svojo pot in razvil gozdovniško organizacijo.

Skavtstvo se je iz Anglije hitro razširilo v druge države in na druge celine. Tudi gozdovniki so svoje organizacije ustanavljali v različnih državah po svetu, vendar za razliko od skavtov, nikoli niso ustanovili mednarodne povezave. Svetovno organizacijo skavtskega gibanja je na pobudo Roberta Badena-Powella ustanovilo 30 nacionalnih skavtskih organizacij leta 1920 v Londonu.

Kako se je razvoj odvijal pri nas?

V Sloveniji so se skavti pojavili leta 1922, leta 1925 pa je iz skupine skavtov, ki je že delovala, izšla ideja o ustanovitvi gozdovniške organizacije. Med gozdovniško in skavtsko organizacijo v takratni Sloveniji v vsebinskem konceptu delovanja ni bilo bistvenih razlik. Naziv "tabornik" je bil prvič omenjen leta 1924 v Narodnem dnevniku. Z njim so poimenovali pripadnika obeh gibanj.

Po 2. svetovni vojni, 22. aprila 1951, so nekdanji skavti in gozdovniki skupaj ustanovili organizacijo Združenje tabornikov Slovenije, ki se je kasneje preimenovalo v Zvezo tabornikov Slovenije. Gibanje se je razširilo in organizacije so nastale tudi v drugih republikah prejšnje Jugoslavije, nato pa še skupna, jugoslovanska zveza. Slednja in z njo tudi ZTS zaradi političnih razmer v prejšnjem sistemu nista bili članici svetovne organizacije.

Zveza tabornikov Slovenije je ohranila svojo taborniško identiteto, ki se je izražala z značilnim slovenskim taborniškim grbom, posebno organiziranostjo, šegami, poimenovanjem enot in oznak ter z drugimi posebnostmi, ki so jo razlikovale od taborniških organizacij v ostalih republikah.

ZTS - nacionalna skavtska organizacija, članica Svetovne organizacije skavtskega gibanja

V Zvezi tabornikov Slovenije se je leta 1989 pričel proces vračanja k izvornim idejam ter uvajanja višjih skupnih standardov organiziranosti in delovanja taborniških rodov. Vse to je botrovalo temu, da je bila ZTS leta 1994 kot nacionalna skavtska organizacija sprejeta v polnopravno članstvo v Svetovno organizacijo skavtskega gibanja - WOSM.

Z vključitvijo v Svetovno skavtsko organizacijo nam je postala dosegljiva bogata zakladnica idej in izkušenj. Slovenske odprave so redne udeleženske svetovnih skavtskih jaboreejev, Moot-ov, RoverWay-ev in drugih mednarodnih akcij. Ker nam ni vseeno za prihodnost skavtskega gibanja, aktivno sodelujemo tudi v organih skavtske organizacije na svetovni in evropski ravni, pri čemer sta velika uspeha ZTS organizacija evropskega Simpozija o poslanstvu skavtstva, leta 2000 v Gozdu Martuljku, ter gostiteljstvo 12. Evropske skavtske konference, leta 2007 na Bernardinu. A največje mednarodno priznanje smo slovenski taborniki dobili letos v Braziliji, ko so delegati z vsega sveta potrdili ZTS za gostiteljico naslednje Svetovne skavtske konference, leta 2014 v Sloveniji.

ZTS danes

Zveza tabornikov Slovenije ostaja največja slovenska mladinska organizacija, usmerjena v celovito vzgojo mladega človeka, ki spodbuja telesni, intelektualni, čustveni, družbeni in duhovni razvoj posameznika. Okoli 8000 mladih v skoraj 90 enotah po vsej Sloveniji tedensko izvaja taborniški program, najlepši spomini pa zagotovo nastanejo na taborjenjih, zimovanjih, izletih in večjih vseslovenskih taborniških družbenjih, kot so Zlet, Pow-wow ter številna orientacijska tekmovanja in mnogoboji.

Uspeh taborniške vzgoje je posledica zavezanosti skavtski metodi in izhajanja iz vrednot, kot so strpnost in odprtost, solidarnost, pripadnost duhovnim načelom, svoboda, demokracija, zdravo življenje, trajnostni razvoj, ustvarjalnost, prostovoljstvo, prijateljstvo, medgeneracijsko sodelovanje, poštenost in enakost priložnosti za vse.

Te vrednote in pa veliko srce nas spodbujajo, da veliko svoje energije namenimo tudi dobrobiti celotne družbe. V lokalnih okoljih taborniki aktivno sodelujemo s civilno zaščito v programih zaščite in reševanja, nesebično in požrtvovalno smo pomagali tako ob katastrofalnih poplavah v Železnikih kot tudi v lanskih jesenskih poplavah. Taborniška društva sodelujemo v dobrodelnih akcijah, širimo ekološko osveščenost, se vsakoletno udeležujemo čistilnih akcij in smo pomembni zagovorniki interesov mladih v lokalnih skupnostih.

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Tudi po 60 letih nam zagona še ni
zmanjkalo. Taborniki ustvarjamo
boljši svet!

TABOR

Tudi

že 60 let!

**VESTNIK
ZDRUŽENJA TABORNIKOV SLOVENIJE**

1 9 5 1

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Boris Mrak

Že 60 let taborniki ustvarjamo boljši svet

V petek, 22. aprila 2011, smo v Postojnski jami, v enkratnem naračnem okolju taborniki praznovali 60. obletnico našega delovanja. To je za nepridobitno in nevladno organizacijo seveda velik uspeh, posebno še, ker gre za mladinsko organizacijo, ki jo v veliki večini vodijo prav mladi. Po eni strani je to dolgo obdobje (še posebno za tabornike v najstniških letih), po drugi strani pa to ni niti eno življenjsko obdobje (za nekoliko starejše taborniške grče je to relativno kratko obdobje) in še bi se našli tisti člani v naših vrstah, ki so se pridružili organizaciji Združenja tabornikov Slovenije že v prvih dneh njenega delovanja. V šestih desetletjih je naša organizacija doživljala vzpone in padce, delali smo tudi napake (te si moramo seveda tudi priznati), vendar te za organizacijo in gibanje nikoli niso bile usodne. To, kar nas je vedno povezovalo in družilo, kljub občasnim nestrinjanjem, je zajeto v sloganu, ki ponazarja vsebino in bistvo dela taborniške organizacije v vseh letih njenega obstoja: »Taborniki ustvarjamo boljši jutri!«. In tega se moramo še kako zavedati tudi v prihodnje.

Praznovanje našega jubileja je bila odlična priložnost za srečanje vseh generacij tabornikov, priložnost za klepet z znanci in prijatelji, ki jih že dolgo nismo srečali, za klepet o čudovitih dogodivščinah, ki smo jih doživeli v taborniških vrstah. In starejši ko smo taborniki, bolj prijetni so spomini na dneve, preživete pod platneno streho, na večere ob tabornem ognju, na izlete po gozdovih in planinah in na veselo druženje, ki nikoli ni bilo dolgočasno in vedno polno smeha in dobre volje.

Vsekakor so obletnice trenutki, ko se moramo ozreti na prehojeno pot in ugotoviti, kaj je bilo dobro, kje nismo ravno blesteli in kaj bi se dalo v prihodne še izboljšati in nas še bolj povezati v delu in druženju. Vedeti moramo, da bomo uspešni samo, če bomo enotni in bomo enotno nastopali pri uresničevanju zastavljenih ciljev. In ravno tukaj smo najbolj šibki. Naučiti se moramo tako poslušanja kot razumevanja drug drugega ter skozi procese usklajevanja poenotiti naša stališča do najpomembnejših zadev organizacije in jih nato enotno zagovarjati pred celotno družbo. Zagovarjanje lastnih parcialnih interesov po posameznih rodovih oziroma področjih ne bo prineslo pravega napredka organizaciji in uspehi pri uresničevanju zastavljenih ciljev bodo jalovi. Vedeti moramo, da v družbi, v kateri delujemo, nismo edini in da je okoli nas nešteto organizacij, ki nam konkurirajo tako s programi kot s pristopom pri delu z mladimi.

Seveda je pomembno negovanje tradicij in običajev organizacije, ki so se z delom razvijali in ohranjali, vendar ob upoštevanju sprememb, ki se nam dogajajo v okolju (izjemno hiter tehnološki razvoj) in ki ga taborniki moramo upoštevati pri našem delu. Uvajanje novosti je nujno, vendar s premislekom in na primeren način, tako da ne bo škodilo našemu osnovnemu poslanstvu in programu dela - taborniki smo inovativni in zastopniki razvoja (tako tehničnega kot družbenega)! Podpiramo nova gibanja za boljši jutri, imamo pozitiven odnos do sprememb in še vedno stremimo in delamo za ustvarjanje boljšega jutri.

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

SiNi

Že 60 let smo taborniki

...

... v gozdovih, v gorah, na rekah, ob morju, ob jezerih, na travnikih, v mestih, v parkih in po novem tudi pod zemljo. Torej smo sedaj res vsepovsod.

Letošnji visoki jubilej naše krovne organ izacije Zveze tabornikov Slovenije - nacionalne skavtske organizacije in hkrati tudi Rodu kraških viharnikov iz Postojne sta bila res nekaj posebnega. Proslava ob 60-letnici ni potekala skrita v kakšni mestni kongresni ali festivalni dvorani, ampak je potekala tam, kjer se taborniki počutimo najbolje - v naravi! Izbira lokacije je bila res smela, saj je prireditev potekala v Postojnski jami, našem turističnem biseru, ki ga je za nekaj uric preplavila množica tabornikov. Edina škoda je, da se v naravi ne počutijo najbolje tudi predstavniki medijev, saj novinarjev in fotografov sedme sile skorajda ni bilo. Verjetno je temu botrovala tudi odločitev predsednika države Danila Türka, ki je svoj že napovedani obisk zaradi zdravstvenih razlogov naknadno odpovedal.

No, kljub temu da predsednika države ni bilo med nami (razen z nagovorom preko velikega platna) in kljub lokaciji primerni malo hladnejši temperaturi, smo se vsi prisotni imeli odlično, saj je bila proslava res odlično pripravljena. Odličen taborniški zborček, dovolj kratki nagovori (med katerimi je izstopal nagovor ministra za šolstvo in šport RS dr. Igorja Lukšiča, ki je svoj govor znal v celoti na pamet), dobri skeči animacijske skupine, glasbene točke (Marko Vozelj in Nika Manevski) in duhovito vodenje voditeljskega para (mlada Nadiža in stari taborniški maček Gojc), ki sta s svojim odličnim vodenjem proslave postavila le še piko na i.

Ob povratku na površje je sledilo še druženje ob prigrizkih in odličnih tortah. Morda bi to druženje lahko bilo malce bolje organizirano, saj bi lahko zadevo popestrili s kakšno kitaro ob

ognju in še kakšno točko animatorjev. Ampak po napornih dnevih pred proslavo, v katero je bilo vložena ogromno truda, tega organizatorjem res ne gre zameriti.

Že 60 let taborniki ustvarjamo boljši svet. In sodeč po nasmejanih tabornikih vseh starosti, ki sem jih videl v Postojni, sem prepričan, da bomo z našim zagonom, prostovoljnim delom, prijateljstvom in taborniškim načinom življenja ustvarjali boljši svet tudi v bodoče. ■

SCOUTS®
Taborniki ustvarjamo boljši svet

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Boris Mrak

SiNi

Pogovor s Tonetom Simončičem Taborništvo je ideja za vse čase

Tone Simončič, večini tabornikov poznan kot avtor priročnika *Moj vod*, dolgoletni član Zveze tabornikov Slovenije (naslednje leto bo praznoval 60-letnico članstva) ter ustanovitelj in član rodu Rožnik iz Ljubljane. Tabornik z res dolgim stažem, tabornik, ki je doživel marsikaj in bil v preteklosti tudi soustvarjalec in sooblikovalec taborniške organizacije.

Letos taborniki praznujemo 60-letnico našega delovanja. To je za navadnega smrtnika kar zavidljiva starost, vsekakor pa naša organizacija ni najstarejša v Sloveniji. Uradna proslava je bila 22. aprila v Postojnski jami. Kako si doživel to srečanje tabornikov iz vse Slovenije? Kakšni so bili tvoji občutki ob srečanju s svojimi taborniškimi vrstniki?

Vsaka obletnica je zanimiva. Za nekdanje taborniške navdušence pa še posebej. Srečal sem se s starejšimi kolegi iz vse Slovenije. Imeli smo svoje omizje, takoj ob bifeju. Tam smo se prepoznavali. Leta so prinesla drugačne oblike čez trebuh, barve v glavo, pa smo se le spoznali. In nasmejali. Žal, bolezen ne prizanesa nikomur. Bil sem vesel, da sem srečal nekdanje tabornike, stare že okrog in prek 90 let! Vesel sem bil, da so še ohranili taborniško klasično dušo. Tudi v tem je čar taborništva!

Član taborniške organizacije si že zelo dolgo. Kdaj si vstopil v organizacijo in kako je potekal sprejem v tistih davnih časih? Je bil to bolj svečan dogodek kot danes? Se ga še spominjaš?

Leta 1952 so taborniki na terenu vabili na taborjenje. Prinesli smo morali klešče in kladivo na dvorišče Šentviške gimnazije. Tam smo pilili žeblje iz desk, ki so potem romale

na tabor - 3. viseči most prek Sore. Tam sem taboril tri tedne, moj starešina in pedagoški vodja je bil Pavle Lešnjak. Lahko se pohvalim: za inovacijo sem bil na radiu, oddajo pa sem lahko poslušal s pomočjo diodnega tranzistorja. Zvečer sem častno spuščal zastavo, ker sem naredil iz sicer zaščitene jelše mizo za taboreče v ameriškem dvajsetercu, torej za 20 otrok! Zgornja polica je bila za toaletne potrebščine, spodnja pa za pribor za čiščenje čevljev. Porabil sem škatlo žebljev. Drugi dan sem dvigal zastavo. Starejši tabornik mi je ob čakanju na ta dogodek vrgel laso okoli vratu in jo po vseh pravilih že v zraku zategnil ter me skoraj zadušil! Komaj so me rešili. Več kot leto dni sem imel okoli vratu sledove zanke, rdečkasti kolobar. Tedaj sem imel 11 let in sem sklenil, da takih stvari sam ne bom nikoli dovolil, če bom kdaj vodil tabore. Streljali smo z lokom v leseno tarčo. Lok in puščice je vsak sam naredil. Meni Pavle ni priznal zadetkov, čeprav sem bil prepričan, da sem zadel v srednji krog. Zato sem iz žebljev naredil konice puščic. In ko so se te zapičile v sredo tarče, sem dobil priznanje, na koncu izmene pa knjižico Izleti in taborjenja. Ampak šele po koncu tabora, v Ljubljani. Dolga, vendar zgodba za vse čase. Moje namreč.

Organizacija se ves čas razvija in prilagaja okolju, v katerem deluje. Glede na to, da si bil vrsto let v vodstvu organizacije, kako si doživljal različna obdobja taborniške organizacije. Ti je bilo katero od teh obdobj, ki si jih preživel v taborniških vrstah, še prav posebno prijetno in ti je še ostalo v dobrem spominu?

Leta 1954 sem postal vodnik, kasneje sem vodil četo. Leto dni sem uril člane voda, da so leta 1959 prevzeli vodo in čete, sam pa sem bil načelnik odreda oziroma rodu Rožnik. Leta 1959 je bilo, ne vem od kod, zaukazano, da se morajo večje enote razdeliti. Tako sem iz Zmajevega odreda, čete Štirih plamenov, odšel in ustanovil Rožnik. Ostal sem v klubu Ve.Pri (veseli prijatelji). Njegovi člani so mi pomagali pri delu v odredu, saj sem imel na ustanovni skupščini prek 120 članov. Ta leta, ko sem bil vodnik in nekaj časa načelnik odreda, so bila najlepša. Kasneje sem se mučil z birokracijo. Bil sem okrajni funkcionar (NO), ustanavljal sem čete po Šiški, tako da je Rožnik štel prek 1300 članov. Preveč, da bi pomagal vsem vodnikom. Zato sem začel pisati razne priročnike, najprej so izhajali v ciklostilu, leta 1964 Tabornikova knjžica v nakladi 10.000 izvodov, leta 1966 Moj vod (zlat naslov) in 1967 ponatis (srebrn naslov) ter kasneje razni priročniki za tajnike, vodnike, prvo, drugo in del tretje zvezde, delo na taborjenju in še kaj.

Kot aktiven tabornik si opravljal veliko funkcij tako v Zvezi tabornikov Slovenije (ZTS) kot tudi v Zvezi tabornikov Jugoslavije (ZTJ). Ali je ZTS res bila vedno nekoliko drugačna, da ne rečem »črni raček«? Smo res vedno zahtevali nekaj svojega, posebnega, imeli smo svoje ime, svoj znak?

Od leta 1959 sem bil v starešinstvu, kasneje v izvršnem odboru (IO) ZTS. Leto pred osamosvojitvijo Slovenije sem bil podpredsednik Zveze tabornikov Jugoslavije in (po ključu) bil bi predsednik ZTJ, če se ne bi razšli. Vseeno pa sem še kot član ZTJ (tedanji starešina ZTS) bil v delegaciji ZTJ, ki se je borila za vstop v Svetovno organizacijo skavtskega gibanja (WOSM). Imeli smo težave, kako spraviti pojem »boga« v zakone in statut ZTJ. Ko sem tedanjega generalnega sekretarja WOSM, Jacquesa Moreillon, vprašal, kako naj to uredimo, saj imamo v Jugoslaviji 37 priznanih religij, se je zamislil in ta del dogovorov preložil na naslednji dan. Ob kosilu mi je dejal: »Vi, Jugoslovani, ste prvi, ki se razhajate, za vami bodo Rusi. Zato ste šla za nas, kako naprej. Imamo idejo, da zapišemo, da je bog nekaj, kar je nad materialnim svetom.« In smo bili zmenjeni!

Sam sem tedaj kot naš prispevek v WOSM ponudil posebno publikacijo: Šege in navade v taborniškem gibanju. Preveril je pri sodelavcih in dejal: »Čestitam! Fantastično, take knjige še

ni na svetu. Plačali vam bomo vse prevode. Čim prej jo izdajte!«

V drugi polovici osemdesetih si vodil ZTS in takrat si bil priča približevanju taborniške organizacije WOSM-u. Kako se spominjaš tistih časov, ko je ne obzorju že bilo zaznati razpadanje Jugoslavije in s tem seveda posledično tudi nesoglasja znotraj ZTJ? Je bilo to obdobje naporno?

Črni raček. Morda včasih ob naših prvih predlogih. Kasneje so nas posnemali. Še pred tem sem bil štiri leta kot Slovenec član komisije za pripravo Vodniškega priročnika. Potem mi je bilo dovolj nakladanja sicer simpatičnih profesorjev in zgodovinarjev v komisiji, pa sem v dveh poletnih mesecih sam sestavil Moj vod, seveda zbrano gradivo raznih avtorjev, pa še kaj mojega. Fino se mi zdi predvsem tedaj prvič objavljenih »mojih« sedem »Vzgojnih sredstev taborništva«. Ta del so objavili Londončani, kjer sem skoraj 40 let član skavtskega kluba filatelistov in mi objavijo vse, kar pošljem. V Taboru ni prostora za te podatke. So pa zanimivi, saj gra za promocijo ZTS, za zgodovino in naše »prodiranje« v članstvo WOSM.

ZTS je edina uspela ohraniti taborniško identiteto; znak ZTS je bil edini v ZTJ drugačen, barve rutk so se razlikovale po starosti, kvadratni žigi enot, ime tabornik in ne izvidnik, izvidžac, volhun, špjon, volhjac (kot skavt), enotne oznake v ZTS, napisi krajev na rokavu, imena enot ipd. To so si izborili starejši taborniki, mi pa smo se borili naprej, ker so hoteli v ZTJ vse poenotiti. Pa ni šlo. Imamo pa v ZTS bogato tradicijo gozdovništva, ki ni seglo daleč prek slovenskih meja - malo na Hrvaško, do Bihača in ne dlje. Baden-Powell je prevzel Setonove elemente gozdovništva in jih postavil v vojaški dril: oznake funkcij, napredovanje, raportiranje, častne straže, vodenje, poneumlj je demokratični sistem Setona, zato je slednji kasneje tudi izstopil iz WOSM-a, kjer je bil prvi predsednik ameriške skavtske organizacije, a ne dolgo. Slovenci smo ohranili višjo raven razmišljanja (gozdovništvo), samoiniciativo, šege in navade kot najvišjo raven nenasilnega vplivanja na vzgojo mladega človeka. Tega ZTJ ni imela, ni zmogla. Tu je bila kvaliteta razlika, saj so tehnični elementi sicer povsod enaki. Slovenci smo ohranili svojo identiteto, kar pa nam ob vključitvi v WOSM počasi uhaja. Škoda. V tem je naša posebnost, vsebinska kakovost, ki jo lahko ponudimo tudi drugim članicam v WOSM-u. Zato tako vneto navijam za novo izdajo Šeg in navad, ki že šest let v predalu čaka na izid. Čas je, da do leta 2014 izide v vsaj treh jezikih. Česa takega ni ponudila še nobena članica WOSM!

Kako si osebno doživljal prve razgovore s predstavniki WOSM-a v Ženevi? Kakšno

je bilo siceršnje vzdušje med predstavniki republiških taborniških oziroma izvidžakih organizacij Jugoslavije na teh srečanjih? So se siceršnje razlike v takratni Jugoslaviji odražale tudi med taborniki iz različnih delov Jugoslavije?

Ena zadnji seji IO ZTJ je bila v Beogradu. Ko sem se pripeljal na sejo, so moj avto zaklenili v privatno garažo, da ga ne bi kdo razbil, ker smo že razmišljali o odcepu iz Jugoslavije. Tedaj sem predlagal, da se zmenimo za kasnejšo »ohlapno taborniško konfederacijo«, saj taborništvo ne pozna meja. Srbi in Bosanci so bili za, Makedonec si je vzel čas, ponorela pa sta delegata iz Kosova in Vojvodine. Potem sta hodila po seji k meni in se opravičevala, da nimata soglasja SZDL, ampak da je zamisel verjetno edina možna, saj smo bili povezani med seboj. Sam sem tedaj bil tudi starešina Bratskega odreda Jugoslavija, v katerem je bil po en odred iz vsake republike in pokrajine. V muzeju imam še vso dokumentacijo. Tudi kasneje smo še sodelovali, pošiljali so mi gradivo za spomin in za muzej.

O razlikah med članicami ZTJ je težko govoriti. Večina je verjetno preveč čakala na politične namige, funkcionarje so postavljali politično in niso bili taborniki po duši. S takimi pa je težko. Raje kaj posvojijo, težje pa kaj novega ponudijo. Izjema je bila hrvaška zveza s svojim časopisom in urednikom, pa tudi srbska zveza je bila vedno dober sogovornik.

Glede na oddaljenost dogodkov in bolj jasen pogled na ta leta, ali meniš, da bi bil sedaj čas, da taborniki napišemo zgodovino ZTS in jo dopolnimo z dogodki zadnjih dvajsetih let? Tega projekta se za sedaj ni lotil še nihče. Bi bil pripravljen sprejeti ta izziv, glede na to, da si bil sam osebno udeležen pri teh dogodkih?

Zgodovino se sicer piše sproti, popravlja pa »večno«, saj izvem za nove podatke, drugače razumemo posameznosti, ko kasneje gledamo na dogodke. Kjer sem bil sam prisoten, imam vse zapisano, dokumentirano, povsod sem pokupil literaturo, oznake, razglednice, našitke. Tako sem večino taborniških stvari prenesel v nastajajoči muzej taborništva v baraki na Pržanjkih. Presenečen sem, ko praviš, da se še nihče ni lotil pisanja zgodovine. Pred leti je bila sestavljena skupina zgodovino piscev ZTS. Mene niso hoteli zraven. Prav. Kot vem, pa ZTS pridno vnaša v računalnik, menda kar vse, kar predstavlja zgodovino ZTS. Zgodovina ZTS je bila enkrat sicer že napisana, vendar je vse že zastarelo, saj je od tedaj minilo 20-30 let. WOSM je prinesel novo kvaliteto, različne dejavnosti in tako obogatil delo v enotah. Žal smo pozabili na identiteto, ki jo imajo le redke zveze, in še na vedno uporabne prvine dela ZTS.

Sam sem od leta 1957 aktivno vpet v taborništvo, ne le z izkaznico. Sem član ska-

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

vtskih gibanj, klubov zbiralcev taborniških predmetov, predvsem znamk v Angliji, Avstriji, delno v Italiji, Braziliji in Avstraliji. Si redno dopisujemo, izmenjujemo gradivo, mišljenja itd. Sam pošiljam vse slovenske taborniške izdelke po vsem svetu. Vse mi objavijo in tako prek filatelije spoznavao tudi ZTS. To je kar precej dela in časovno vse že težko dohajam. Ob tem sem še urednik Filatelističnega zbornika, edinega glasila take vrste, ki izhaja na območju nekdanje Jugoslavije. Seveda vedno objavim taborniško tematiko.

Starejši taborniki te poznamo že vrsto let in se redno srečujemo, če ne drugače, pa vsaj na vseslovenskih prireditvah. Po osamosvojitvi Slovenije je število najrazličnejših društev skokovito naraslo in taborniki se vse pogostje srečujemo s konkurenco, tudi na področju mladinskih organizacij. Kako s svoje perspektive vidiš taborniško organizacijo danes? Ali meniš, da bi morala taborniška organizacija v sedanjem konkurenčnem in nestabilnem času narediti posebne razvojne korake? V katero smer?

Taborništvo je vzgoja za življenje. Všeč mi je vse, kar je kakorkoli že drugačno od dela v drugih društvih. Po tem lahko izstopamo, smo zanimivi in privlačni za mladega človeka. Ni mi všeč prevelik poudarek športnim disciplinam. To imajo športna društva. S tem izgubljam osnovno poslanstvo in podiramo že doseženo! Spet omenjam šege in navade. Te so močnejše kot pisani zakoni. Imamo jih veliko in jih ne znamo uporabiti. Pred leti sem pisaril v Taboru o filateliji in ponudil svoj prispevek enotam, da tudi ta konjiček izkoristijo za popestritev dela v enotah, za - kot pravimo - popularizacijo. Znamke gredo po vsem svetu, vsi jih poznamo. Nekateri rodovi se tega zavedajo.

Vsi, res vsi starejši, ki smo modrovali ponoč v noč v Postojni, smo pobesneli ob napisu nad vhodom v jamo, kjer je pisalo SCOUTS, z majhnimi črkami pa je bilo napisano, da gre za taborniško organizacijo.

Spomnili smo se na konferenco ZTJ v Ljubljani, kjer je Pavel Kunaver predlagal, da je že čas, da se ZTJ preimenuje v skavtsko. Vsi prisotni delegati v dvorani so vstali in so bili zgroženi, češ, kako naj se imenujemo »skavti«. Hitler in Mussolini sta jih imela za »hernfolk«, vzvišeno ljudstvo; beseda »scout« v dobesednem prevodu pomeni vohun, vohljač, špijon, izvidnik v vojski, športu. Prav zaradi tega in ker je gibanje izhajalo iz tedaj »gnilega kapitalizma«, je bil predlog ogorčeno odbit. Pavel je

takoj osramočen zapustil dvorano. Tako smo ostali taborniki. Slovenci imamo svoje ime že od Henrika Pajerja iz leta 1924. Je naše! Sedaj se pa prodajamo in počasi izgubljam slovensko, taborniško identiteto. Podobno velja za slovenski taborniški kroj. Bežali smo od skavtske palice in še bolj klobuka, ki še sedaj velja bolj kot simbol za zasmehovanje. Izgubil je svoj prvotni namen, kot so mesenje kruha, nošnja vode za konja v klobuku ipd.

Na eni izmed skupščin ZTS sem omenil, da imamo veliko svojih predlogov za delo. Zakaj torej iščemo program drugod. Izpeljimo svoje zamisli. Nekaj razpravljavcev in razpravljavk je tedaj odlično povzelo nekatere zadeve. Predlagal sem, naj jih udejanjijo, potem pa me je delovni predsednik prekinil. Zato me ni več na skupščinah. ZTS je bogata s kadri, ki spremljajo gibanje in razmišljajo, kot je treba. Ne vem, zakaj rinemo v skavtski, 100-odstotni obseg WOSM-a. WOSM je bogat ravno zaradi heterogenosti članic! Zakaj ne bi ZTS gojila in razvijala svoje kvalitete, ki sem jo že omenil?

Včasih smo bili »pametni« in smo zapisali, da je bistvo taborniškega življenja, da naučimo mlajše reagirati na situacije, ki jih še ni. To smo včasih spravili v geslo »Nič nas ne sme presenetiti!« in smo organizirali različne aktivnosti, se ob njih učili, se navajali predvsem na organizacijske veščine, sposobnosti in odgovornost. Osnova za reakcije v življenju pa je poznavanje osnov taborništva. Kaj in kje je to? Ali izumira?

Če se poglobim v sedanje izvajanje programa ZTS, imam včasih občutek, da smo prezahtevni. Potem pa malčki bežijo drugam, kjer niso osnova odgovornost, disciplina, široko znanje in druge redkejše odlike človeka. V šport. Ne gre za zaničevanje nobenega društva, ampak za to, da ohranimo bistvo, torej vsaj osnovne vrline dela, ki na taborniški način plemenitijo mlado osebo. V osebnost.

Ali je nadaljnji razvoj taborniške organizacije možen brez nenehnega prilagajanja razvoju družbe, v kateri deluje?

Mislím, da to ni sporno, saj se mladina kar dobro prilagaja stanju v družbi. Morda pre malo uporablja taborniške vrline dela, ki po kakoosti izstopajo od splošnih navad in izkušenj. Taborništvo kar dobro spremlja razvoj tehnike in znanosti.

Taborniki smo bili že nekajkrat prijetno presenečeni nad tvojimi taborniškimi

zbirdkami. Katere taborniške zbirke hraniš? Si tudi pobudnik ustanovitve taborniškega muzeja. Ali meniš, da to idejo še vedno lahko uresničimo, glede na to, da se hrani obsežna zbirka v muzeju v Mariboru?

Taborniške stvari zbiram skoraj 60 let! Pred 25 leti sem ustanovil skladišče za taborniške stvari. Temu pravim muzej, ampak ni še urejen. V muzej v Maribor sem poslal nekaj sto taborniških predmetov, pa mi še hvala niso rekli. Tam imajo med drugim originalni znak ZTS, veliko literature, razglednic itd. Sam sem zbral prek 3000 starih našitkov, skoraj 3000 zvezkov taborniških publikacij, tri table značk, trakove, zastavice, obeske za ključke, pisala. Skladišče je dobesedno zatrpano. Če pa bom nekemu prodal, morda podaril še taborniško filatelijo, bo dodaten hec. Trenutno imam okrog 120 fasciklov urejenih taborniških znamk, ovitkov, žigov, kartic. Zelo draga zadeva, pa še velik regal prostora zavzame. Na avkcijah sem uspel zbrati kar precej naših taborniških (ZTS, ZTJ) razglednic, ki že postajajo redkost, nekatere so stale tudi prek sto evrov. Ampak taborniška duša nima cene.

In kako se bo taborniška organizacija razvijala v prihodnje?

Taborništvo je ideja za vse čase. Predvsem osnovno razmišljanje gozdovništva. Če ga ne bomo »posodobili«, bomo zvoedeneli v poplavi številnih društev. Včasih je bilo le nekaj društev, sedaj ne veš, kam bi peljal otroka. Zato moramo biti izvirni, prijetni, tudi odmevni, pa vendar sodobni. Vse to omogoča taborniški način življenja.

Rad zapišem pogosto pozabljene misli: »Taborništvo je velika življenjska igra, ki postane šola za življenje, spoznaš pa jo kasneje, ko odrasteš.« in »Pravemu taborniku, ki je s tovariši v vodu in kasneje v klubu spoznal bistvo taborniške misli, ostane krog prijateljev, na katere se lahko vedno zanese. To pa je izredno življenjsko bogastvo.«

Hvala za pogovor, Tone, in upam, da se boš v kratkem lotil pisanja zgodovine ZTS! Materiala imaš v arhivu zares veliko in bilo bi škoda, da bi se izgubil in da vsaj dela tega arhivskega bogastva ne bi delil tudi z ostalimi taborniki, še posebno z mlajšimi, ki določenih dogodkov in delov zgodovine ne poznajo in včasih težko razumejo določene poglede na organizacijo in njen prihodnji razvoj.

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Ana Britovšek

Žiga Brenčič

Izzvamo sanje

Nekateri taborniki s(m) o v prvih dneh aprila pogosto spremljali vremensko napoved. Zakaj? Pripravljale so se aktivnosti ob 15-letnici MZT in 60-letnici taborništva v Ljubljani ali Teden taborništva in 15. Taborniški feštival. Dolgo smo načrtovali in se pripravljali, zadali smo si cilj, da osvojimo osrednji ljubljanski trg. Prešernov trg nam je uspelo dobiti, pa je zdržalo tudi vreme?

Teden taborništva

Ja, vreme je zdržalo. In ljubljanski taborniki smo v tednu med 11. in 15. aprilom vsak dan zasedli Prešernov trg sredi Ljubljane. Želeli smo predstaviti, kaj vse taborniki počnemo, zato smo vsak dan počeli nekaj drugega. Ponedeljek smo namenili spoznavanju taborništva in naše organizacije. Udeleženci aktivnosti so tekmovali v oblačenju kroja, iz šotork so delali bivak in pelerino, se preizkusili v znanju prve pomoči in dešifriranju sporočil. V torek smo se igrali. Prešernov trg je postal veliko igrišče, na katerem se je pojavil ristanc, kjer se je vlekle vrv, na sredini pa se je odvijala igra skavtbola. V sredo

je središče Ljubljane gostilo tekmovalce v orientacijskem teku, najmlajši pa so se odpravili na lov na lisico. V četrtek je Prešernov trg dobil novo podobo, saj so na njem stali pionirski objekti, ki so se zdeli super tudi ljubljanskemu županu. Popoldne so obiskovalci lahko izdelali svoje mini pionirske objekte, postavili most brez vezav in spoznali še druge načine uporabe nahrbtnika in ostale opreme. Zvečer smo se zbrali ob pravem tabornem ognju, le zakuriti ga nismo smeli. Uprizorili smo taborniški večer s kitaro in skeči, dogajanje pa smo popestrili s tekmovanjem v peki tort, ki smo jih pripravili vsi ljubljanski rodovi.

Foto: Manca Starman

Foto: Manca Starman

Spekli smo 16 tort, ki smo jih ob koncu večera razdelili med zbrane tabornike in naključne mimoidoče. Petek je bil ustvarjalen. Nastajale so taborniške rutke, obročki, zapestnice, novi kosi oblačil, vsi pa so lahko tudi delili misli ob svetovnemu dnevu Zemlje in evropskemu letu prostovoljstva. Zvečer smo se malce starejši taborniki zbrali na slavnostni akademiji v prostorih Mestne občine Ljubljana, kjer smo med krajšim kulturnim programom, ki sta ga z glasbenimi vložki popestrila Andrej Gombač in Janez Dovč, podelili tudi tri nove plakete - najvišje priznanje, ki ga tabornikom prostovoljcem podeljujemo v MZT.

15. Taborniški fešival

Tako je pred nami ostala le še sobota, ko se je taborniška karavana preselila v park Tivoli. Travnato površino med Jakopičevim sprehajališčem in otroškim igriščem smo napolnili do zadnjega kotička. Med taborniške delavnice so se tudi letos pomešale zunanje organizacije in skupaj smo obiskovalcem ponudili široko paleto aktivnosti. Pod visokimi krošnjami dreves so se nahajale bolj športne in adrenalinske delavnice, tudi take v zraku, na travniku pa so bile bolj ekološke, ustvarjalne in zabavne delavnice. Samo dogajanje smo popestrili še z dobro glasbo, saj so živahne melodije dale še več energije in dobre volje za tako nasmejanim tabornikom. Tudi letos so se lahko starejši taborniki družili v prav posebnem, njim namenjenem kotičku - na Coffee pointu. Ob soku in kavi se je srečalo kar precej ne več aktivnih posameznikov in prav lepo jih je bilo videti. Na voljo so jim bile tudi banane in roladice od Gorenjke, ki smo jih delili med vse udeležence. In tako veseli so jih bili - pa ne samo roladic, tudi banan, saj taborniki živimo zdravo!

Vreme je zdržalo in izpeljali smo vse načrtovane aktivnosti, s katerimi smo obeležili naš rojstni dan in pokazali Ljubljančanom, da smo taborniki še vedno med njimi.

Čeprav je bil teden za organizacijsko ekipo res naporen, saj smo bili cele dneve na nogah in v pogonu, smo zelo veseli, da nam je uspelo izpeljati tako obsežno akcijo. Ko smo iskali ideje za aktivnosti ob 15-letnici MZT, smo namreč mislili, da razmišljamo preširoko. Ampak imeli smo super ekipo. Izzvali smo sanje. In uspelo nam je.

Osvoji žabo

Oblikovali smo tudi posebno večščino Osvoji žabo, ki so jo lahko dobili vsi, ki so se dvakrat udeležili aktivnosti na Prešernovem trgu in bili tudi na Feštilavu v Tivoliju. Zanj so se potegovali tako najmlajši murnčki kot grče, želeli pa so jo imeti tudi posamezniki, ki še niso taborniki. Nekateri se bili tako zavzeti, da so se nam pridružili prav vsak dan. Zato bo zdaj mnoge kroje krasila prav posebna žabica.

Matej G., Rod Rožnik

Teden Taborništva je bil kul, zabaven, z eno besedo: megakul. Kako to vem? Ker sem bil ves čas v mestu in moram pohvaliti vse organizatorje. Najboljši je bil četrtek, ko sta bili delavnici taborniški objekti, kjer smo delali most brez vezav, in taborniški večer. Večer pa, kot pravijo, ima svoj čar in res ga je imel, samo nekaj je še manjkalo. Pravi ogenj. Tudi orientacijski tek mi je bil dober. Za konec pa še Taborniški feštilav, ki je bil res odličen in še veliko netabornikov in netabornic je bilo. Upam, da se bodo čimprej vpisali k tabornikom in da nas bo še več in več.

Katarina Smolej, RaR, vodja programa

Nekateri izmed najboljših občutkov so, ko lahko zлагаš platno štabnega šotora kar na tlakovcih pred Frančiškansko cerkvijo ali opazuješ, kako sredi mestnega jedra vse mrgoli od nasmejanih tabornikov in tabornic in prekipeva od pozitivne energije. Ko se sanje, ki smo jih izzvali, uresničijo in si rečemo, da skupaj zmoremo premkniti še tako neznane in velike ovire.

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

ZAHVALA

Pri pripravi aktivnosti ob 15-letnici Mestne zveze tabornikov Ljubljana so nam prijazno pomagali:

mladinski
svet
ljubljan

Najlepša hvala tudi naslednjim podjetjem in organizacijam: Žito, Mercator, Papirnica Vevče, Vigrad, Nova KBM, Hidrotehnik, Paloma, Banka Koper, Pošta Slovenije, Javna razsvetljava, Mladinska knjiga, Bauhaus, Ministrstvo za šolstvo in šport RS, Urad za mladino Mestne občine Ljubljana.

Taborniki že 60 let ustvarjamo boljši svet

22. aprila smo se zbrali v Postojnski jami in obeležili visoki jubilej, 60 let Zveze tabornikov Slovenije in Rodu kraških viharnikov, s proslavo in druženjem v naravnem okolju. Govorci na proslavi so bili starešina ZTS Mitja Lamut, minister Igor Lukšič in starešina RKV Borut Žužek, proslavo pa sta povezovala mlada tabornica Nadiža Dimic in legendarni Gornir Lešnjak - Gojc. Predsednik države dr. Danilo Türk nam je poslal posebno video sporočilo s čestitko.

Program je bil zabaven, prisrčen in predvsem taborniški. Pred več kot 500 gledalci so se odvrtle glasbene točke, filmski vložki in zabavni skeči. Kot posebna glasbena gosta sta nastopila Nika Manevski s pesmijo Vsak po svoje iz filma Gremo mi po svoje in Marko Vozelj, ki je odpel večno pesnitev Tam ob ognju našem. Oba sta odlično in ubrano spremljala taborniška zboru Rodu jezerski zmaj Velenje in Rodu zelenega žirka Žiri. Kdor je zamudil, mu je lahko žal, utrinek vzdušja pred proslavo najdete na Rutki.

Ob tej priložnosti se IO ZTS zahvaljuje vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k uspehu in organizaciji letošnje proslave. Hvala vam, da ste taborniki!

Jamboree in raziskovanje Skandinavije

Do začetka 22. Svetovnega skavtskega jamboreeja nas ločita le še dobra dva meseca in vodstvo odprave ZTS se z vso vnemo pripravlja na to veliko dogodivščino. Za nami sta že dve srečanju odprave, zadnje pred odhodom pa nas čaka konec junija.

Ker bo odprava na sever potovala z avtobusi, se v času jamboreeja, od 27. julija do 6. avgusta, ponuja možnost najema avtobusa, ki ga lahko zaključene skupine v tem času uporabijo za raziskovanje Skandinavije v lastni režiji. Za več informacij se skupine lahko obrnejo na jurejez@gmail.com.

Državni mnogoboj

Vabljeni na Državni mnogoboj od 17. do 19. junija v Bohinju. Po končanem tekmovanju bodo na voljo delavnice. Velika igra za GG-je in PP-je ter večerni program za najmlajše. Zaključili bomo s petjem ob ognju. Nedeljsko jutro pričnemo s tekmovanjem GG-jev "Ali je kaj trden most?", na katerega se morajo že prej prijaviti in pripraviti (več na Rutki in ob prijavi v pisarni). Po podelitvi priznanj in nagrad se lahko zapeljete po jezeru s kanuji, ki bodo na voljo v Gozdni šoli, se ohladite v jezeru ali osvojite kakšen bližnji vršac.

K sodelovanju vabimo tudi vse sodnike in prostovoljce, ki bi radi preživeli še en nepozaben vikend v bohinjškem raju.

Poziv rodovim propagandistom - tretjič

Pozivamo vse rodove propagandiste oziroma tiste, ki opravljate to funkcijo v rodu ali vas to področje zanima, da nam pošljete e-mail za vašimi podatki (ime in priimek, rod, e-mail in telefonska številka) na baca@rutka.net. Bazo bomo sproti dograjevali, vse v njej pa obveščali o aktivnostih Komisije za odnose ZTS z javnostmi.

In na koncu še opozorilo, da se bližajo taborjenja. Rodovi, ne pozabite poslati prijave in programa na sedež ZTS.

22nd World Scout Jamboree Sweden 2011
22ème Jamboree Scout Mondial Suède 2011

Vaše predloge in pripombe nam pošljite na io.zts@rutka.net.

Od rodov

Cerarjev memorial ali tabor sredi Domžal

April je mesec, ko taborniki kipimo od energije in idej za najrazličnejše dogodivščine!

Tudi letošnjo pomlad taborniki Rodu skalnih taborov Domžale ne počivamo. V okviru meseca dobrodelnosti (za katerega smo si izbrali mesec april) smo izpeljali že nekaj različnih dogodkov, namenjenih našim članom in ostalim taborniškim navdušencem. Zadnji od njih je bil Cerarjev memorial, ki se je odvijal v parku za občinsko stavbo v Domžalah.

Na dan tabornikov, 22. aprila, smo imeli med 16. in 17. uro pravi dan na taboru. Začeli smo ga z jutranjim zborom in taborniško himno. Sledile so delavnice in različne zabavne igre, na katerih so taboreči zbirali točke, ki so jim pomagale priti do morebitne nagrade.

Pospravljali smo šotore, vlekli vrv, hitrostno pomivali kotličke, metali »čajne rakete«, barvali kanu in splav, izdelovali okraske za taborniške rutice, hodili po »gurtne« in se ob vsem tem enostavno imeli fajn.

Z željo, da bi na domžalskih ulicah bilo čim več nasmejanih obrazov, pa smo za socialno ogrožene družine zbirali igrače, katerih bodo, upamo, veseli.

Naš veseli taborni dan pa smo zaključili s podelitvijo simboličnih nagrad najboljšim trem ekipam in se za konec še poslovili od posebej nam namenjenega sončnega dne. Dan je šel, mi pa z njim - novim dogodivščinam naproti!

Erika Kozamernik

RKJ prestop 2011

Sežanski taborniki smo se 10. aprila zbrali na travniku v vasi Jeriši na Krasu, kjer smo izpeljali tradicionalno podelitev rutk in znanja.

Letos smo prestop izvedli kot dvodnevno akcijo. V soboto popoldne smo se GG-ji dobili pri naši hiški v Sežani ter se s pomočjo zemljevida in kompasa peš odpravili proti Jerišem. Kljub soncu in vročini smo pot prehodili izjemno hitro, včasih smo bili še prehitri za naše vodnice. Ob prihodu v Jeriše smo si postregli s pravo taborniško večerjo ob ognju (twist, hrenovke, toast) in se kmalu namestili v senik, kjer smo preživeli noč. Noč pa le ni bila tako dolga, saj smo že zgodaj vstali in pripravili prostor za prihod naših najmlajših članov in staršev, ki so imeli pripravljeno »foto orientacijo« do Jerišev. Razdelili smo se po družinah: MČ-ji so se po svojih najboljših močeh trudili rešiti ugrabljeno kraljično iz dežele Mavrica, medtem ko so se GG-ji preizkusili v lokostrelstvu. Po končanih dopoldanskih aktivnostih smo se vsi skupaj zbrali na velikem prireditvenem travniku, kjer se je pričel težko pričakovani del dneva. Ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič, doma iz Jeriš, nas je pozdravila s spodbudnimi besedami.

Katarina

Rodov izlet Bičkovcev na Dražgoše

Taborniki Rodu Bičkova skala Ljubljana smo se 2. aprila ponovno napatili na Dražgoše, do Bičkove skale, po kateri naš rod nosi ime. Na izlet nas je odšlo rekordno število. S 180 udeleženci (murni, MČ-ji, GG-ji, PP-ji ter vodniki, starši in prijatelji) smo zapolnili kar štiri avtobuse!

Po prijetni in razgibani hoji do Bičkove skale, kjer je sledila svečana podelitev rutk, priznanj in nagrad, smo se okrepčali z odličnim golažem (tudi vegi je bil kul), sončni dan pa smo preživeli tudi ob različnih delavnicah, kot so ajanje, streljanje z zračno puško in lokostrelstvo, uporaba šotorke ter mnoge igre za najmlajše.

Fotka pove vse, čeprav se starši vztrajno skrivajo za objektivom.

Tadi

Iskanje zmajčka in »Ni nam vseeno«

April je res najbolj taborniški mesec v letu, saj nam ponuja kopico taborniških akcij, ki se jih lahko udeležimo. V Velenju je v organizaciji RJZ potekal festival "Ni nam vseeno", ki je namenjen GG-jem in PP-jem, ter vzporedno z njim tudi akcija "Iskanje zmajčka", ki pa je namenjena MČ-jem. Obe akciji sta potekali v sicer idiličnem okolju velenjskega mestnega parka (Sončni park).

»Iskanje zmajčka« je taborniško šaljivo tekmovanje, na katerem so bili prisotni rodovi Šaleške zveze tabornikov. Na »Iskanju zmajčka« je bilo kar 191 otrok ali 36 vodov. Samo tekmovanje je potekalo tako, da so se otroci pomerili tako v taborniških kot tudi v šaljivih nalogah. Taborniške naloge so bile obvezne, med šaljivimi, ki jih je bilo na voljo 12, pa je bilo 7 obveznih. Del iskanja je bila tudi krajša orientacija po potnih znakih. Akcija, namenjena MČ-jem, se je izkazala za res odlično, saj je bila super organizirana in tudi odlično obiskana. Ob zanimivih nalogah so se MČ-ji imenitno zabavali. Da je akcija dobro uspela, gre največja zahvala vsem prostovoljcem in reviji Zmajček (ker je organizatorju posodila kostum zmajčka in podarila ogromno zmajčkovih revij) ter ostalim sponzorjem, ki so poskrbeli za nagrade (Zepter, Mobitel, Ministrstvo za obrambo, Grass idr.). Torej, če se odločate, kam naslednje leto z MČ vodom, vam »Iskanje zmajčka« toplo priporočam.

»Ni nam vseeno«, ki je bil namenjena GG-jem in PP-jem, je bil sicer dobro zastavljen, a žal veliko slabše obiskana. Udeležilo se ga je le okoli 40 GG-jev, ki pa so imeli kaj za videti in početi. Na razpolago so imeli kopico različnih kreativnih in športnih delavnic (med katerimi so izstopali delavnica preživetja v naravi, igra scoutball in delavnica skike) ter druge delavnice (konjenišvo, reševalci, policija, lovci, Visoka šola za varstvo okolja, gasilci z

prikazom reševanja iz vozila idr.). Kljub temu da truda organizatorja festivala »Ni nam vseeno« ni kar za ovreči, je treba iskreno priznati, da je taborniški Feštival, ki ga v istem terminu organizira MZT v Ljubljani, kar precej korakov pred njimi tako po obisku kot po organizaciji in ponudbi. Je res nujno, da istočasno potekata dva tovrstna festivala? ■

19. Bičikleta žur

Petra Mekiš

Lovro Mekiš

Za člane Rodu jadranskih stražarjev iz Izole je minil še en naporen, vendar zabaven vikend. Mladi organizatorji smo uspešno izpeljali že 19. Bičikleta žur, kolesarsko tekmovanje, ki poteka po izolskem zaledju.

Bičikleta žur je tekmovanje za tabornike in rekreativce. Letošnja kolesarska preizkušnja je že 19. po vrsti. Bolj kot časovnica in znanje orientacije, je tu pomemben nepisani 13. taborniški zakon: Tabornik je iznajdljiv. Drugače kot lani, so letos vremenske vile prisluhnile našim prošnjam in nam namenile sončen vikend. Tako se je na kolesa pognalo 110 navdušenih kolesarjev iz 19 taborniških ekip in 19 rekreativnih. Po progi so bile postavljene kontrolne točke, kjer so morali tekmovalci pokazati znanje prve pomoči, zabijanja žebeljev, polnjenja zračnic, spretnostnega kolesarjenja po ozki deski itd. Že tradicionalna in težko pričakovana je bila okrepevalna točka, kjer so kontrolorji tekmovalcem postregli s palačinkami.

Na koncu proge je tekmovalce čakalo slastno kosilo, po njem pa zaslužen počitek. Nekateri so ta čas izkoristili za skok v toplo (če si Primorec, beri mrzlo) morje. Ob mraku smo se zbrali ob tabornem ognju in razglasili zmagovalce. Prvo mesto v kategoriji mlajših tabornikov je zasedla ekipa Partizani RMV, drugo mesto ekipa Resno RBG, tretje mesto pa ekipa Paprike RMV. V kategoriji starejših tabornikov je prvo mesto zasedla ekipa Žabarji RDR, drugo mesto ekipa Mineralčki RSO, tretje mesto pa ekipa Poni ekspres RJS. Glavno nagrado, gorsko kolo, je letos odnesla ekipa Žabarji RDR. Zagotovo ne bo nihče pozabil tretje uvrščene ekipe, Poni ekspres iz RJS, ki se je na progo podala z nostalgичnimi poniji. Ekipa je bila stilsko usklajena: odrezane jeans hlače, majice z imenom ekipe in slamniki.

Po razglasitvi je sledil še neuradni del, ki se je pričel z morskó večerjo pidočev (klapavice, op. a.) in sardel z nepogrešljivo tržaško omako. Ob večernem ognju nas je zabaval ansambel Zmagota Glavaša s prijatelji. Veliko nas je ostalo ob ognju še pozno v noč.

Organizatorji upamo, da se naslednje leto vidimo v še večjem številu na jubilejni 20. Bičikleta žuru!

Foto: Petra Mekiš

Komentarji tekmovalcev

Cigoj Robi

Najprej čestitke za dobro organizacijo, obenem pa zahvala, ker smo se imeli fajn, fajn, fajn.

Emy Poljanšek, RMV

Najboljše so bile palačinke, sonček, kontrolorji in kontrolorke, ogenj ... Manjkalo je samo malo blata od lani.

Mark Babnik, RBG

Bil je zelo športno obarvan vikend. Poleg super proge smo se tudi kopali v ledenem morju. Na bičikleti sem bil prvič in mi je bilo super. Se vidimo drugo leto.

Borut Mark, RMV

Na Bičikleta žuru sem že petič in vsako leto se imamo ful dobro. Proga je bila super, le kak klanec manj ne bi škodil, ampak dobro. KT-ji so bili zabavni in palačinke po hitrostni so bile zakon, da o kalamarih in pidočih zvečer ne govorimo. Se vidimo drugo leto!

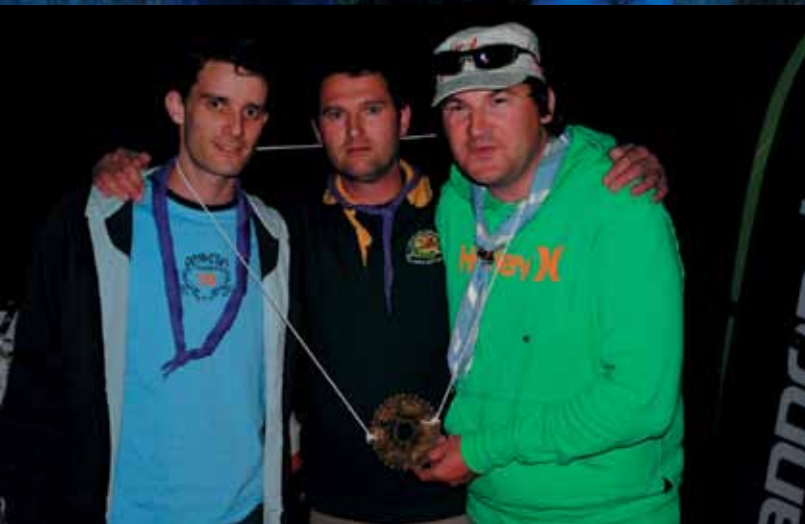

Foto: Marko Prelec

Foto: Marko Prelec

poklikaj se!

rutkanet.
spletni taborniški servis

Program za mlade se nenehno spreminja

Veščine, specialnosti in preizkušnje

Tadej Pugelj

V tretji številki revije Tabor smo predstavili, kaj je program za mlade, kje se nahaja osebno napredovanje članov in kaj je stopnjevani sistem preizkušenj. Komisija za program za mlade na podlagi potrjenega akcijskega načrta na Skupščini ZTS vsebine intenzivno pripravlja, mi pa si pogledjmo nekaj novosti s področja veščin, specialnosti in programa taborniških dejavnosti.

Novе veščine MČ in GG

Veščine so doživele vsebinsko in oblikovno prenavo. Zahteve starih veščin so posodobljene in prilagojene današnjemu času. Dodane so nove, ki dopolnjujejo posamezne tematske niti (poznavanje narave, življenje v naravi, odnos človeka do narave itd.) in omogočajo napredovanje v razvoju spretnosti. Vsebinsko je dodana povezava s šolskimi predmeti, ki omogoča, da vodnik v šoli osvojeno teoretično znanje članov prek razvijanja praktične spretnosti oblikuje v kompetenco (zmožnost nečesa). Oblikovno so veščine MČ in GG malo bolj usklajene (imajo enako modro barvno podlago), ohranjena je trikotna oblika pri MČ in šestkotna pri GG. Glede na dodatno preizkušnjo pri GG (ekspedicija) so veščine na novo urejene. V tej četrti preizkušnji so veščine, ki so bolj vezane na opravljanje določene vloge pri pripravi in izvedbi ekspedicije. Ker je namen veščin razvoj individualnih spretnosti, bomo vzpodbujali člane, da veščine osvajajo čim bolj samostojno ob pomoči vodnika, drugih članov voda in (po potrebi) staršev. Člani bodo prek veščin zadovoljevali osebne interese in razvijali bodoče poklicne spretnosti.

Sistem specialnosti pri PP in RR

V duhu nadaljevanja stopnjevanja razvoja spretnosti je zastavljen tudi sistem specialnosti pri PP. Želja komisije je, da taborniki v obdobju PP razvijajo specialnosti, ki bodo krepile znanje in spretnosti tabornikov na teh področjih, poleg tega pa bodo omogočale izvajanje »službe« za potrebe organizacije. Primer je razvoj pionirskih spretnosti, ki lahko

služijo za graditev pionirskih objektov na taborjenjih in drugih akcijah, lahko pa tudi za sojenje na mnogoboju ali celo izven organizacije pri snemanju filma ali gradnji zasilnih objektov v primeru elementarnih nesreč. Sistem specialnosti bo temeljil na vsebinah življenja v naravi (naravovarstvo, orientacija, prehrana, bivanje in pionirstvo) in na treh stopnjah usposobljenosti (predvidoma specialist, mentor in inštruktor). Temeljnimi specialnostim se bodo pridružile tudi nekatere taborniške podporne službe, kot so član ekipe Rutka.net, dopisnik revije Tabor, član skupine za zaščito in reševanje, rodov propagandist ali gospodar.

Poleg »taborniških« specialnosti bomo v sodelovanju z drugimi organizacijami (planinci, jamarji, lokostrelci, gasilci ipd.) usposabljali tudi gorske vodnike, vodnike po jamah, vaditelje lokostrelstva ipd., ki bodo s svojo usposobljenostjo prispevali k bolj kvalitetnemu in varnemu izvajanju atraktivnih dejavnosti, hkrati pa na tem področju morda razvili tudi svojo poklicno pot ali samozaposlitev.

In kako bo opredeljen program taborniških dejavnosti?

Program taborniških dejavnosti je v preteklosti temeljil na tematskih področjih (pri GG npr. skupnost, taborništvo, kultura, zdravje, služba). Pri tem smo zaznali dve pomanjkljivosti, in sicer:

- Pri področjih ne moremo govoriti o taborništvu kot posebnem področju, ker so taborniške dejavnosti področje taborništva v celoti.

- Opredelitev po tematskih področjih postavlja zahteve v časovno omejeno dimenzijo. Tako lahko z vidika potreb mladih in razvoja družbe po določenem času govorimo o zastarelosti zahtev (to se je zgodilo tudi sedaj).

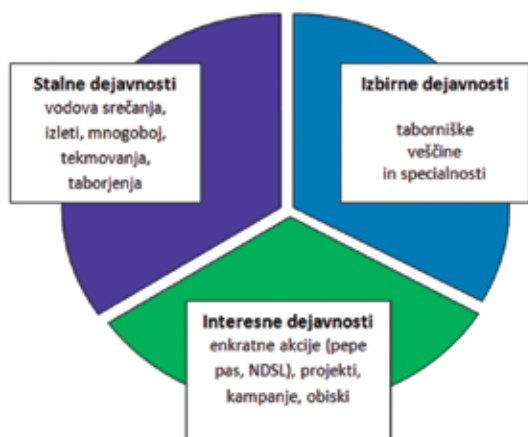
V želji, da se izognemo omenjenim pomanjkljivostim, predlagamo spremembe v smeri opredeljevanja področij glede na tako imenovano »izbirnost« (podobno je tudi v šoli).

Tako taborniške dejavnosti delimo na tri področja:

- Stalne dejavnosti - vodova srečanja in »klasične« taborniške akcije izvajamo kot sestavni (obvezni) del vsakoletnega programa. Gre za vzgojne oblike in tematska področja, ki se vežejo na življenje v naravi kot temeljne identitete taborništvu v Sloveniji.
- Izbirne dejavnosti - predstavljajo sistem taborniških veščin in specialnosti, saj jih elani izbirajo sami. Izbirajo jih glede na lastni interes. Po novem bi večšine osvajali samo pri ME in GG. Pri PP in RR bi vzpostavili sistem specialnosti, ki bi elane pripravljali na določene vloge in funkcije v organizaciji in širše.
- Interesne dejavnosti - enkratni »projekti«, ki jih izvajamo na podlagi širšega interesa elanov in so povezane z opazovanjem in doživljanjem vsakdanjega življenja. Interes prihaja v vod spontano in se oblikuje v neko dejavnost, ki je zanimiva za vse elane voda ter je prilagojena zmožnostim vseh elanov (delitev vlog znotraj dejavnosti) in možnostim okolja za izvedbo.

Na ta način s programom za mlade dosegamo vse tri vidike razvoja in napredka: posameznika, organizacije in družbe v celoti.

Taborniške dejavnosti

Kakšne naj bi bile zahteve za napredovanje po stopnjah?

Zahteve za napredovanje po stopnjah za posamezno vejo so prilagojene osebnemu napredovanju na prej omenjenih področjih (sodelovanje pri odločanju, prevzemanje odgovornosti, učenje vodenja, širjenje obzorij) in upoštevajo zmožnosti (starostne veje in primerne oblike dela). Pri strukturi zahtev je upoštevana raznolikost in vključenost vseh treh področij programa.

Primer: Zahteve za napredovanje za prvo stopnjo (GG)

Za prvo stopnjo je treba:

- opraviti zahteve s področja stalnih dejavnosti, in sicer:
- udeležba na večini vodovih srečanj (lahko določimo tudi število izostankov);
- udeležba na celodnevem izletu (družine GG ali rodu);
- udeležba na mnogoboju (vsaj na območnem) ali drugem taborniškem tekmovanju;
- udeležba na taborjenju ali zimovanju (vsaj 5 dni);
- opraviti zahteve s področja izbirnih dejavnosti, in sicer:
- osvojitve štirih veščin - individualno (od tega vsaj ena s področja poznavanja narave, npr. varuh planeta, in ena s področja življenja v naravi, npr. vodič po terenu);
- osvojitve dveh skupinskih veščin (npr. bolničar, poznavalec taborniških šeg);
- opraviti zahteve s področja interesnih dejavnosti, in sicer:
- taborniški projekt: srečanje z vodom GG iz drugega rodu; priprava, izvedba, poročanje v reviji Tabor;
- enodnevna naravovarstvena akcija ali akcija urejanja lokalne skupnosti (npr. urejanje otroškega igrišča);
- seznanitev z dejavnostjo kulturne ustanove (npr. knjižnica) ali javne službe (npr. zdravstvenega doma), z obiskom in pogovorom ali demonstracijo dejavnosti.

Iz predloga je razvidno, da ne gre za ločene aktivnosti, saj se prepletajo in dopolnjujejo (npr. v celodnevni izlet lahko vključimo tudi obisk kulturne ustanove itd.). Pri takšnem načinu napredovanja je pomembno, da ta ni vezan na znanje (v smislu vedeti), ampak na izkušnjo (izkusiti, opraviti, delovati), torej na aktivnosti posameznika.

S sistemom stopnjevanega samorazvoja posameznika tako nagradujemo njegovo dejavnost, ki pa seveda v procesu učenja in napredovanja temelji na znanju, pridobljenem v vseh življenjskih okoljih (doma, v šoli, na igrišču).

Od rodov

Hinko Jerčič

Slovenska treking liga 2011

Na osmih prizoriščih - izziv tabornikom, orientacistom, tekačem

V zadnjih nekaj letih se pri nas uveljavlja tekmovanje v trekingu, ki je premagovanje določene razdalje med kontrolnimi točkami s pomočjo kompasa in zemljevida.

Znanje iz orientacije in pridobljene taborniške veščine so dobra osnova za tovrstna tekmovanja. Letos se nadaljuje slovenska treking liga, v kateri so združeni organizatorji na osmih prizoriščih.

Prvo letošnje tekmovanje je bil Škofjeloški treking, 19. marca na Sv. Andreju nad Zmincem, 9. aprila pa je bil Velenjski adventure trek na Mozirski planini. Naslednja tekmovanja bodo 28. maja Koroški treking na Muti, 11. junija Bovec trek race v Bovcu, 16. junija Tolmin jugovzhodni treking, Posavje in Zasavje - Šentjanž, 6. avgusta Miganje akoul Tmina, 1. oktobra Treking Brkonje Čeljustnika v Vremski dolini in 15. oktobra Krtinski izziv Moravska dolina, Krtina.

Slovenci so se prvih tekmovanj v trekingu udeležili na Hrvaškem, kjer so imeli prvi treking na Učki in na Velebitu, nato pa razširili po celotni Dalmaciji, v Istri in drugod.

»Za menoj je nekaj izredno zahtevnih preizkušenj na Hrvaškem. Pripravili so zares težke proge, kjer je bil štart ob morju, nato smo se dvignili na vrh Mosorja in se znova spustili na štartno mesto. Pa še vedno nismo bili na cilju. Podobna brezpotja so bila tudi na navidez lažjem področju Gorskega Kotarja, letos februarja pa so nas napotili v istrske ravnice in soteske, polne blata in skoraj neprehodne gošče. Tako težkih področjih v Sloveniji skoraj ni, vendar tudi slovenski organizatorji vedno najdejo kaj adrenalinskega,« pove Vasja Jerčič, ki pripravlja Koroški treking na Muti. »Za sedaj lahko rečem le, da smo letos predvideli traso po Zgornji Dravski dolini. Našli smo nekaj naravnih znamenitosti, najdaljša proga pa bo vodila tekmovalce tudi na desni breg Drave, cilj pa bo pri pristanu za flose na Gor-

tini,« je povedal Vasja Jerčič. Pa se vrnimo k tekmovalnemu trekingu. Ta zahteva kar nekaj znanja iz orientacije, saj dobijo tekmovalci kot napotek le karto terena v merilu 1:50.000 ali 1:25.000 z vrisanimi kontrolnimi točkami ter opis kontrolnih točk.

Dobri poznavalci trekinga pravijo, da se tekači, ki brez težav pretečejo 40 km, kolikor naj bi bila dolga najdaljša proga na trekingu, malce bojijo orientacije. V pomoč jim je seveda kompas, če pa bodo težave še z zemljevidom, potem se lahko slabši temovalci priključijo »vodniku«.

Poleg najdaljše trase, ki ji pravijo »ultra«, dolžine okrog 40 km z višinsko razliko od 1500 do 2500 metrov, tekmujejo še v pohodniški trasi, ki je dolga okrog 20 km z nekaj manj višinske razlike. Tretja je aktivna trasa, dolga okrog 10 km, namejena pa je manj izkušenim pohodnikom.

Glede na razširjenost tekmovalnih možnosti je priložnost za slehernega rekreativca, da se spopade s tem izzivom. Tekmovalci morajo imeti s seboj še nekaj obvezne opreme, kot je piščalka, kompas, kakšen kos rezervnega oblačila, kot je nepremočljiva vetrovka v zimskem in jesenskem času, rokavice in kapa, če pa sneži, tudi gamaše.

Pijačo in hrano vzamemo s seboj na daljšo traso, kjer lahko traja tekma tudi več kot sedem ur.

Vasja Jerčič, vztrajen pustolovec, pohodnik, maratonec in organizator tekmovanj, v ospredju trekinga na Muti.

50 let Rodu morskih viharnikov Portorož Spoznajmo svoje korenine

Miha
Bejek

Morski viharniki letos praznujemo dvojno. Poleg 60-letnice Zveze tabornikov Slovenije obeležujemo še 50. obletnico ustanovitve samostojne taborniške enote v Portorožu. Ob pripravah na lastno proslavo se vse bolj zavedamo pomena poznavanja zgodovine, naših začetkov. Tako kot se je v Postojnski jami zbrala množica tabornikov iz vse Slovenije in vseh starosti, želimo tudi mi ponovno povezati svoje stare člane. Ni lahka naloga - je pa vredna truda.

Taborniki smo se v Portorožu sicer pojavili že leta 1959, a smo naslednji dve leti delovali pod okriljem piranskega rodu. Leta 1961 smo ob hitri rasti števila prebivalcev v Portorožu in še posebej v Luciji sklenili ustanoviti samostojno enoto, sprva Četo morskih viharnikov Portorož, ki se je ob hitri rasti članstva že leta 1963 preoblikovala v Odred morskih viharnikov. Z dobrim delom smo Portorožani že naslednje leto pridobili tudi naziv Partizanski odred, razvili odredov prapor in se v lokalnem okolju uveljavili kot pomembna organizacija. Ob tem je kar nekoliko žalostno, ko med prebiranjem arhivov ugotavljamo, kako so tudi pred 50 leti - ko nam je bilo tabornikom baje lažje kot danes - lokalne skupnosti in država materialno le za silo pomagale. Ne takrat ne danes ni posluha za trajnostno rešitev zagotovitve prostorov za delovanje rodu. Obenem pa moramo podariti, da je imel odred v prvih letih delovanja veliko

pomoči s strani drugih taborniških organizacij - materialno so pomagali zlasti večji ljubljanski odredi, še posebej Odred dobre volje, izolski taborniki so "posodili" svoje vodnike, Obalna zveza tabornikov pa je organizirala več skupnih taborjenj ipd. Ja, danes smo samostojen rod tudi zaradi nesebične pomoči drugih. Ta medsebojna pomoč je neprecenljiva, zato tudi danes ne pozabimo tega, taborniki.

Ves čas delovanja se je rod srečeval s težavo odhoda vodilnih kadrov na študij v Ljubljano. A danes se to težavo premaga v eni uri, v začetku osemdesetih pa je bilo toliko težje, da je delovanje odreda zamrlo nekje do slovenske osamosvojitve, ko je nekaj starih tabornikov s trdim delom obudilo Rod morskih viharnikov. A v generaciji, ki imamo sedaj za seboj že 20 let nasmehanih taborniških obrazov, nešteto zavezanih rutic, novih ljudi in krajev, neprespanih noči ob tabornih ognjih in bolj ali manj ubrano odpetih himen, ne vemo dovolj o naših začetkih. Ne vemo še!

Zato smo se lotili raziskovanja svoje zgodovine in to priporočamo prav vsem tabornikom - pa nikar se ne ozirajte na to, ali je ravno v bližini kakšna okrogla obletnica. Arhiv rodu je zagotovo dober začetek - precej sladkih, pa tudi grenkih nasmehov se prikrade ob branju prigrad in težav, ki so zelo podobne današnjim. Pa tudi rešitve, ki

jih sami že nekaj let iščemo, so včasih že odkrite ... in potem nekaj desetletij skrite v arhivih. Sedaj pridejo na vrsto še osebne zgodbe, ki se jih še posebej veselimo. Konec koncev vsako taborjenje ni le ena zgodba, temveč 60 osebnih zgodb in spominov - a taborjenj in drugih akcij se je v 50 letih nabralo kar precej. Vse bomo popisali v zborniku, ki ga bomo izdali ob jesenski proslavi, na katero bomo povabili vse stare člane, ki jih bomo le uspeli najti. Ob tej priložnosti smo oblikovali tudi poseben jubilejni emblem in znamko, nekdanje Morske viharnike pa vabimo tudi, da se nam za dva dni pridružijo na letnem taborjenju v Završnici na Gorenskem.

Verjamemo, da bo to dalo tako dodatno motivacijo nam, ki danes vzgajamo mlade tabornike, kot tudi veliko veselja starim tabornikom, ker se njihovo delo nadaljuje. ■

Mjedved

Kolumna

Dober tek!

Pa smo tam. Vsi smo vedeli, da se bo nekega dne to zgodilo, nihče pa ni pričakoval, da že tako hitro. Jemali smo jo preveč samoumevno, saj vem. Bilo je tako... pomirjujoče vedeti, da bo na voljo in bo poskrbela zate. Letos se bomo morali sprijazniti, da ne bo nikoli več, kot je bilo. Letos Katica ne bo več kuhala za nas.

Ne vem, kako imajo drugi rodovi urejeno prehrano v času taborjenja; ali najamejo kuharja oziroma kuharico ali imajo v rodu koga, ki zna zavihteti kuhalnico. Mi smo bili zadnjih par desetletij navajeni Katičine kuhe, kateri ni para in to lahko potrdi kdorkoli, ki je kdaj jedel z nami. In ne samo to. Katica in Bogo (njen mož) sta bila vedno pomemben del taborjenja in ekipe, ki je ustvarjala duh taborjenja. Bogo je s svojima Večerom in Ekipo v roki vedno našel pravi nasvet za vsakogar ali pa je pomagal dežurnim zakuriti peč alfo, ker (prisežem na svojo rutko) ga ni človeka, ki bi znal alfo tako dobro podkuriti, da bi voda v njej zavrela že pred zajtrkom. Katica pa je vedno z veseljem poklepetala o knjigah ali kakšni drugi reči, saj se je bilo z njo vedno zanimivo pogovarjati, četudi si jo povprašal samo za kak recept (še zdaj vem: ostra moka za šmorn, gladka za palačinke). In če ne drugega, Katica in Bogo sta z nami vedno delila svojo modrost in dobro voljo.

Vendar je minilo že dosti, dosti let, odkar sta začela Katica in Bogo hoditi z nami na taborjenja, tako da je slejkoprej moralo priti leto, ko smo si segli v roko in zaželeli srečno. Takšne aktivne počitnice s taborniki le niso mačji kašelj, saj vem. Vseeno pa bo letos na taborjenju vse postavljeno na glavo, ker smo snoubovci navsezadnje veliki tradicionalisti in se neradi ločimo od stvari, ki dobro delujejo. Morda tudi zato povsem apatično iščemo kuharja za letošnje taborjenje in bi raje videli, da ponovimo katastrofo izpred parih let, ko smo se poizkusili v izmeničnem kuhanju vodov, kot pa da bi si priznali, da smo brez Katice in Bogota vsaj deloma izgubljeni. Že res, da bomo poskrbeli, da bodo imeli otroci kaj naložiti v menažke, in če bo šlo vse po sreči, bodo obroki na mizi pravočasno, glede na taborni dnevni red. Ampak kosilo bo podobno kosilu kot jajce jajcu. Če je res, da gre ljubezen skozi želodec, potem je prav tako neizpodbitno res, da je tako lahko vzljubiti tistega, ki poskrbi, da je tvoj želodec vedno zadovoljen.

Dober tek, Katica in Bogo, dober tek!

 <p>ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA</p>				SESTAVIL: MATIJAŽ KERMAN	ŽITARICA, HRANA ZA PTICE	VEČJA SKUPNA LETEČIH ŽUŽELK	KOORDINATNA OS. POGOVORNO	ŽENSKA, KI NESE OTROKA H KRSTU	MAJVIŠTI ORGAN V JUŽOSLAVIJI MED 2. SV. VOJZONO	BUSSINES NETWORK INTERNATIONAL	IVAN JAKOPIČ	STARA OJUNDA, KRPA	SLOVENSKE CERKOVNE SKLADATELJ FRANCE		
				BAJČINA MAMA											
				DEZERTER V 19. STOLETIJU											
				DODATNO TEKMOVANJE ZIPAOLH EKIP									PETER KOSEC		
TABOR	DVIG GLADINE MOKRA	ZA POLTON ZNĀZAN +D+			DANSKI OTOK V MALEM BELTU				KEMSKO SIMBOL ZA ZLATO	ANTON OMERZA					
		NOG. KLUB Z DUNAJA			SKRAJINI KONEC					VELIKA ČAST, DIKA					
ZASTAVA NEKEGA DRUŠTVA ALI ORGANIZACIJE						GR. JURNAK PRED TRIOJO					NACELJNA ŽUŽELKA	... DELA MOISTRA			
						JGRALKA WINSLET									
ŽENSKO DNE				16. IN 17. OKRA			ORGAN ZA VONANJE	KAR ULOVIMO							
				ŽENSKI OS. ZAJMEK				NIZEK ŽENSKI GLAS							
IVAN PREGELJ			RAZKOŠNA SOBA						MESTO NA NIZOZEMSKEM						
			ZNAK ZA LITU						ORANJE						
VELIKI NOGOMETNI KLUB V ITALIJI					RAZBOJNIK, ROPAR										
REKA NA SEVERU ITALIJE, KI SE IZLIVA V ADOR, NORJE					NAZIV ZA ZNANE LUDI IZ SVETA GLASBE, FILMA...										

Iz taborniške pesmarice I'm yours

Jason Mraz

Gasper Cerar

SiNi

H F#
Well you done done me and you bet I felt it
F#
I tried to be chill but you're so hot that I melted
g#
I fell right through the cracks
E
Now I'm trying to get back
H
Before the cool done run out I'll be giving it my bestest
F#
And nothing's going to stop me but divine intervention
g#
I reckon it's again my turn
E
to win some or learn some
H F# g#
But I won't hesitate no more, no more
E
Hit cannot wait, I'm yours
F#
Well open up your mind and see like me
g#
Open up your plans and damn you're free
E
Look into your heart and you'll find love love love love
H F#
Listen to the music of the moment people dance and sing
g#
We're jst one big family
E
And It's our God-forsaken right to be loved loved loved loved
F#
loved
H F# g#
So I won't hesitate no more, no more
E
It cannot wait I'm sure

H F#
There's no need to complicate
g#
our time is short
E
This is our fate, I'm yours
H F# g# F#
Tu tu tu tudu...
E
Scooch on over closer dear
F#
And i will nibble your ear
E
I've been spending way too long checking my tongue in the mirror
F#
And bending over backwards just to try to see it clearer
g#
But my breath fogged up the glass
E
And so I drew a new face and laughed
H
I guess what I've been saying is there ain't no better reason
F#
To rid yourself of vanity and just go with the seasons
g#
It's what we aim to do
E
Our name is our virtue
H F# g#
But I won't hesitate no more, no more
E H
It cannot wait I'm sure
F#
Well open up your mind and see like me
g#
Open up your plans and damn you're free
E
Look into your heart and you'll find that the sky is yours

Spomladansko-poletni koledar

21. maj - Žaboboj - MZT

Žaboboj je tekmovanje ljubljanskih tabornikov, primerno za MČ-je in starejše. Potekalo bo v okolici Ljubljane.

21. maj - Ščukanjanje - RJŠ Cerknica

Ščukanjanje je orientacijsko tekmovanje, katerega posebnost je, da se del poti tudi prevesla. Potekalo bo na Cerkniškem jezeru in na njegovih bregovih. Ekipe so dvo- ali tročlanske, tekmovanje pa je primerno za GG+. Ob prijavi na Spust po Ljubljani je udeležba na tej akciji brezplačna, sicer pa znaša 5 evrov na osebo.

Več informacij najdete na <http://scuke.wordpress.com/scukanjanje/>.

13.-20. avgust - Tečaj za vodje taborniških enot ("inštruktaza")

Pirati iz Bohinja vabijo na ... temeljni in nadaljevalni tečaj za vodje taborniških enot. Potekal bo v Gozdni šoli.

Več informacij na: <http://instruktorji.blog.siol.net/>

4.-5. junij - Gorenjsko orientacijsko tekmovanje 2011 (GOT) - RBG Kamnik

GOT je novost med orientacijskimi tekmovanji. Vam je všeč Republiško orientacijsko tekmovanje? Kaj pa ZNOT? NOT? Potem vam bo GOT zagotovo všeč! GOT 2011 bo potekal na območju Kamniško-Savinjskih alp. Tekmovanje bo potekalo v štirih kategorijah: GG (s polnoletnim vodnikom), PP, RR/G in Open (ne-taborniki). Prijave potekajo od 1. do 23. maja. Štartnina bo znana 1. maja.

Več informacij na www.got.si

20.-30. avgust - Vodniški tečaj gorenjskega območja

V Marindolu bo potekal vodniški tečaj, na katerem bo mogoče tudi opravljanje izpita iz prve pomoči za vozniški izpit. Nižja cena za prijave do junija.

Več informacij na vodniski@taborniki.net.

Foto: Tadeja Rome

17.-19. junij - Državni mnogoboj v Bohinju

V počastitev 60-letnice ZTS in evropskega leta prostovoljstva bomo letošnji državni mnogoboj 2011 izpeljali v Bohinju, zibelki taborniškega izobraževanja.

V sodelovanju z vsemi rodovi in prostovoljci se bomo od 17. do 19. junija ponovno srečali in ustvarili še en nepozaben vikend. Bodite tudi vi del zgodbe skupne zgodbe.

Foto: SiNi

DOTIK

SiNi

Na straži

Ob zvoku tihe gozdne noči
ti trud tako hitro leže na oči.
Še sreča, da v taboru vse mirno spi
in zastava na jamboru varno visi.
Pazi, poglej, v temi se nekaj blešči ...
iz grmovja v temi nekaj šumi
in stražni ogenj čudne sence riše mi.
Ah! Saj ni nič! Le domišljija v meni živi.
Raje zaprl bom svoje trudne oči ...
Najlepše je zaspati na straži,
ko nad tabo gori na milijone drobnih luči.

Kdor ne skače ni ... tabornik! Foto: SiNi - Ni nam vseeno

"Starešina" Jurij na Feštilavu v Ljubljani. Foto: Blaž Verbič - Feštilav 2011

Mladci so zbrali celo tono smeti. Foto: SiNi - Čistilna akcija RPG

Moderna orientacija, Z računalnikom v gozd. Foto: SiNi - 60 let ZTS

Himna ZTS, zaigrana na žago in harmoniko. Slavnostna akademija MZT v ljubljanskem magistratu. Foto: Blaž Verbič - 15 let MZT

Le kdo bi se lahko upri praznični torti? Foto: SiNi - 60 let ZTS

zadnja plat
Pošljij fotografijo na
zadnjaplat@gmail.com

DRŽAVNI

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

MNOGOBOJ

ČAKAJO TE DELAVNICE,

VELIKA IGRA ZA GG IN PP,

VEČERNI PROGRAM

ZA NAJMAJŠE,

KANUJI V GOZDNI ŠOLI

ALI NEDELJSKI IZLET V JULIJCE,..

17.-19. 6. 2011, BOHINJ - LAŠKI ROVT

BODI DEL TE ZGODBE

TUDI TI!

